

Az éjszaka fülledt volt, teli zavaros hangokkal, s a közeli autószerelő száguldó fényei szemfájdító élességgel villantak a sötétbe. Mint a szökevények után kutató, módszeresen pártázó reflektorok fénycsapdájába esett áldozat, úgy bukkant elő a semmiből izgalomtól, félelemtől és az elviselhetetlen forróságtól verejtékező testű, bosszusan, vaksin humorogtak, s azzal a mozdulattal kapták védekezően a szemük elé kezüket, amibe önkéntelenül belerándul a test, ha egy nem kívánatos zúgfotos vakuja rávillan. A ferdén földbe csuszott sirkőnek támaszkodva mélyeket szívott cigarettáján, a két-három másodpercenként felsivítő motorzugás és a közeli gyárak ritmikus zakatolásának egyvelegéből kiszűrődő fojtott veszekedés foszlányaira figyelt. Az egész olyan volt, mint egy film, ami már a legelső kockáknál elakadt és állandóan ugyanarra a képre ugrott vissza: három férfi egy frissen behantolt sirt lapátolt kifelé, egy hisztérikusan zokogó nő hol az egyikbe, hol a másikba csimpaszkodva próbálta visszatartani őket, aztán egy vakuvillanás, a kép kimerevedett és minden kezdődött előlről.

A villódzó fények közepette szeme sehogyan tudott hozzászokni a sötétbe, mégis kitartóan bámulta őket, vagy inkább azt a helyet, ahol időnként látomás szerűen felbukkantak a semmiből. Néha fölneézett a csillagtalan égre és azon gondolkodott, hogy vajon miért hozták magukkal az asszonyt, csak akadályozza őket ebben az istentelen igazából Isten ellen való disznóságban. Szegényt cseppet sem nyugtatta meg a pénz, amit reggel a külvárosi nyomornegyedben az egyik férfinak átadott. Pedig ebből a pénzből ki-

mászhatnának a mecsokból amiben élnek, ha tudnák, hogy hogyan csinálják. De biztosra vette, hogy egy-két napon belül elverik valahol, vagy valaki, aki tudomást szerez a dolgokról, talán hátba szurja őket az egyik sikátorban, egy hasonlóképpen csillagtalan, vaksötét éjszakán. Errefelé gyorsan terjednek a hírek.

Az asszony kétségbeesett nyüszítésének egy hatalmas pofon cattanása vetett véget, s valamelyik férfi durva szitkok áradatát zudította rá. Az órák óta visszafojtott feszültség, félelem és gyűlölet hirtelen kirobbanó, bugyborékoló hangjai szétáradtak a sötétségben. Valamelyikük cigarettára gyújtott, a fény az asszony földön kuporgó, hangtalanul rángó testére esett, a férfiaknak már csak előre görnyedő válluk látszott ki a sűrűből. Szótlánul, megfeszülő izmokkal lapátoltak, aztán ez a kép is eltűnt a szeme elől.

Napokig járta a sikátorokat, a külvárosi lebujszókat, figyelte a munkanélkül, szótlánul ácsorgó, kiismerhetetlen arcú férfiakat. Az éhségtől, szomjúságtól már kóválygott a feje, remegő kézzel gyújtott egyik cigarettáról a másikra, és várakozott: kereste az emberét. Ostobának és gyámoltalannak érezte magát elegáns európai ruhájában, amit lassanként elázatatott veritéke és belepett az örökös szélben lebegő por. Ógyelgett az utcákon, látszólag céltalanul, lassanként bemocskolódva, testileg-lelkileg egyre jobban le-robbanva. Ugy érezte, hogy már észre sem veszik jelenlétét, hogy a civilizáció külső kellékeivel együtt, idegensége is lassanként eltűnik. De errefelé nem igen jártak turisták, itt a külföldiek számára nem volt semmi látnivaló, semmi ér-

dekesség, ha csak nem maga a tény, hogy ilyen is van, ilyen érdektelen, hétköznapi, mindent elborító nyomor. Ebbe az országba az emberek a napfény, a színek kavalkádja és a történelem tárgyiasult, pénzért megvásárolható látványosságai miatt jöttek, meg sznobériából, hogy elmondhassák odahaza: itt is jártam. Így hát az ő reménytelensége, üressége, szétmálló arca, és öltözéke mégis idegen maradt az ittenieknek. Napok elteltével is megfordultak utána, szemük sarkából követték minden mozdulatát. A nők ijedten húzták följebb arcukon a már amugyis mindent eltakaró fátylat, a gyerekek pedig csibongva körülvették, néha még pénz is kuncyeráltak tőle. Végül is a véletlen sietett segítségére. Permanens tehetelenségét a sors szerencsés véletlenek sorozatával egyensúlyozta ki. Mutatványosnak érezte magát, aki egy olyan kötélen próbál végigmenni, amit egy halálosan éles pengéből feszítettek a mélység fölé. Tudta, hogy a feladat nem reménytelen, csak a megfelelő tempót, a lépések egy bizonyos ritmusát kell megtalálnia. Eddig még sikerült a dolog, de mostanában egyre gyakrabban kísértette az az érzés, hogy mögötte settenkedik a bohóc, aki előbb-utóbb őt is a mélybe taszítja.

Már azon gondolkodott, hogy föladja az egész tervet, s tehetetlenségében beült egy szedett-vedett francia kávéház teraszára, hogy leigya magát, s elhatározta, hogy holnap felül egy repülőgépre és folytat mindent ott, ahol néhány éve abbahagyta. Rendelt egy üveg Pernod-t, és a felénél tartva, ahogyan a lemenő nap sugarai a foszladozó csikos vászonerőnyön keresztül egyenesen az agyába hatolva

perzselték, már úgy érezte, nem is történhetett másként. Tízmillióból talán, ha egynek, vagy inkább egy félnek sikerülhet, hogy harmincegynéhány évesen mindent újra kezdjen. Ráadásul, amit ő akart, annak végképp semmi köze nem volt az újrakezdéshez, leginkább a reinkarnáció zavaros képzetét keltette benne. Szerencsére neki ehhez az akthoz nem volt egy másik élő testre szüksége. Ő a saját testében akart reinkarnálódni, egy hulla segítségével.

Az alkohol elszédítette, s kábult érzékei még arra sem voltak alkalmasak, hogy bezavarják az elviselhetetlen hőségről valami hűvösebb helyre. Gépiesen töltött és ivott, a cigaretta émelyítette, gyomra felkavarodott, hányinger kerülgette. Talán elájult egy időre, vagy csak elaludt, maga sem tudta. Mikor magához tért, már besötétedett, és a homályból, mintegy furcsa látomás úgy bukkant fel a kiscsoport néma menet. Két asszony és néhány férfi vállukon koporsóval, az imbolygó gyertyák fényében óriásira nyult árnyékuk kíséretével lassan elvonultak előtte. Hirtelen kijózanodott, és úgy érezte, hogy meg van mentve. A szerencse mégsem hagyta cserben. Felállt és kissé bizonytalan léptekkel utánuk eredt, követte őket a városon túlra, keresztül az autószertrán, egy lepusztult kis temetőbe. Sirkövek mögé rejtőzve nézte végig a furcsa ceremóniát, mintha titokban akarták volna eltemetni halottjukat, mert az valami szörnyű bűnért fizetett az életével, olyasmért, ami miatt még a végső tisztességet sem kaphatta meg. Ki tudja. A férfiak gyorsan bevégezték munkájukat, néhány percig tanácstalanul állongáltak a frissen behantolt sír mellett, egymáshoz szorulva,

mintha kisértetektől félnének, s a csöndesen siró két asszonyt maguk előtt tuszkolva már indultak is vissza. Óvatosan ment utánuk, nem akart rájuk ijesztetni, s maga is félt, ha rájönnek, hogy kileste őket talán meg is ölik. A városban, a kanyargó sikátorok sötétjébe huzódva már biztonságosabban érezte magát. S rövid idő múlva, nagy megkönnyebbülésére a gyászolók besurrantak egy rozszant ház ajtaján. Legszívesebben a szemben lévő kapualjban töltötte volna az éjszakát, éberén figyelve, nehogy szem elől veszítse őket. Azok után, ami az elmúlt órában történt, könnyen el tudta képzelni, hogy osztoznuk kellett az elhunyt bűnében, s most menekülni készülnek a büntetés elől, ami előbb-utóbb lesulytana rájuk is, lehetséges, hogy csak azért, mert a bosszu olykor az életben maradt rokonok ellen fordult. Valamiért biztosra vette, hogy a sebtében eltemetett ember egy vele csaknem egyidős férfi lehetett, talán, mert az egyik asszony még fiatal volt, a másik pedig annyinak látszott, mint az ő anyja. Errefelé nemigen fognának bele ilyen titokzatos vállalkozásba egy nő miatt, itt a nők nem sokat számítanak, igaz nem is sokat árthatnak. Az itteniek figyelmére csak az ártalmas dolgok tarthattak számot: a szesz, a kábítószerek és az ártalmas férfiak.

Végülis nem nagyon izgatta hirtelen felbukkant emberének története. Tudta, hogy nem a fedhetetlen életűek közt lesz kelendő az üzlet, amit ajánlani akar, sőt ösztönösen az ellenszenves, rosszarcu, mindenre késznek látszóak vonzották, akikről el tudta képzelni, hogy még a saját anyjukat is képesek lennének eltenni láb alól, ha jól megfizeti őket. Az ő

ajánlata pedig nagyon sok pénz volt, több mint amiről errefele a legjobb fantáziájú ember képzeleget, és amit cserébe kért, ahhoz talán még egy gyilkosnál is elvetemültebbnek kellene lennie annak, aki véghez viszi. A halottakat seholsem háborgatják szívesen, valamiféle ősi, vallástól független, babonás félelemtől vezérelve tisztelik nyugalmaikat. Az itteniek vallásossága ráadásul olyannyira zavárosan keveredett a babonás, irracionális félelmekkel, hogy szinte elképzelhetetlennek tűnt, hogy bárki is "kezet emeljen" egy halottjára, vagy akárki máséra. Bár még nem kötötte meg az egyezséget a kapualjban eltűnt férfiakkal, de az agyában, testében szétáradó nyugalomból megérezte, hogy a szerencse kedvezni fog neki. Ugy látszik, bűnös dolgokkal kellett volna eddig is foglalkoznia, tisztességes vágyai valahogy soha nem jöttek össze. Napok óta először érezte, hogy fáradt, s hogy végre visszamehet a városba szállodájába, s lefekhet aludni.

Másnap későn ébredt és izgatottan ugrott ki az ágyból, úgy érezte, mintha lekészt volna egy fontos tárgyalásról. Kábultan álldogált szobája ablakában, cigarettára gyújtott és lassan tisztuló aggyal próbálta időrendbe szedni az elmúlt hetek fejében kavargó eseményeit. Megfürdött, gondosan és hosszadalmasan öltözködött, nyakkendőket kötött és előkotort a bőröndjéből egy sötét szemüveget. A tükörbe pillantott, és elégedett volt a látvánnyal. Sikerült egy nagystílű gengszter benyomását keltenie, legalábbis a külső kellékek teljesen megfelelték elképzeléseinek. Sok pénzt vett magához, számolatlanul gyűrte a vaskos köteget zsebébe, tud-

ta, hogy a fele is bőven elég lenne, de nem érdekelte a pénz és nem akart alkudozni.

Régebben a pénzügyekben is, mint minden másban, gátlásos és szorongó volt, hogy miért, azt maga sem tudta, hiszen gyerekkora óta nem volt gondja semmire se. Talán az anyja takarékosági mániája, vagy inkább pénzsóvár zsugorisága és az életformájukkal járó képtelen pazarlás közti ellentmondást nem tudta megemészteni. Mióta maga is keresett, egyre több és több pénzt, egyre kevésbé tudta, hogy mit kezdjen vel. Nem szórta szét, bár eleinte megpróbálta, később egyszerűen csak lerakta szállodaszobáiban a legkülönbözőbb helyekre, és nem foglalkozott többé a dologgal. Néha hónapokkal később, ha keresett valamit, a legváratlánabb helyeken bukkant rá egy nagy csomó bankjegyre, idegen országok hirességeivel, költők, államfők, politikusok képeivel a tetejükön, s egy darabig csodálkozva számolgatta őket, aztán az egészet begyűrte a legközelebbi fiókba. Ennek ellenére tisztában volt a pénz értékével, legalábbis a vásárló értékével, és tudta, hogy most egy vagyont győmszült a zsebébe. Nem akart kockáztatni, a szálloda portáján taxit rendelt és kivitette magát a külvárosba. A tegnap esti francia kávéház előtt szállt ki és úgy érezte, hogy senki nem ismerné fel az itteniek közül, pedig mostanában jó néhány napot eltöltött ezeken az utcákon. Neki magának néhány arc ismerős volt, legtöbben ugyanazokon a helyeken álldogálva, vagy éppen a földön fekve cigarettázták végig napjaikat. Időnként feltápászkodtak, egy-két órára eltűntek, hogy aztán ismét visszatérjenek reménytelen törzshelyükre.

Most leplezetlen érdeklődéssel bámultak, megfordultak utána, az arcába néztek és figyelték merre megy. Nem kellett kérdezősködni, tegnap este megjegyezte a házat, az egész környéket. A zezugos, koszos sikátorokat már úgy ismerte, mint egy sokat nézegetett, felkeresni vágyott hely térképét. Hamar odatalált, s az errefelé szokásos elővigyázatosság nélkül lépett be a kapun. Benn mocskos, szűk kis udvar fogadta, s az egyik sarokban a tegnapi fiatalasszony egy kisgyereket ringatott. Az ajtócsapódás zajára felkapta a fejét, s ahogy meglátta, rögtön ijedten kiabálni kezdett. Talán az anyját hívta, de lehet, hogy egy nevet kiáltott, mert a szűk belső lépcsőház ajtajában hirtelen megjelent egy negyven év körüli férfi. Barátságtalanul nézett rá, s intett az asszonynak, aki a gyerekekkel együtt eltűnt az ajtó mögött. Meglepte a férfi arca, túl érzékenynek látszott, Eddig errefelé csak közönyös, kifejezéstelen tekintetekkel találkozott, ő viszont kutató és nagyon is magabiztos szemmel méregette. Óvatosan a kezét nyujtotta a férfinak és bemutatkozott, s érezte, hogy elbizonytalanodik, mert a másik egyáltalán nem látszott egy elvetemült gyilkosnak, sőt inkább tisztességes volt az ábrázata és már az első pillanatban vonzalmat ébresztett benne. A férfi, habár kezét adott, türelmetlen és elutasító hangon kérdezett valamit, és olyan halkán, hogy semmit nem értett belőle, így hát zavartan állt, és legszivesebben elnézést kért volna, amiért rossz helyre nyitott be. De a másik hirtelen intett neki a fejével, hogy kövesse a sötét kis lépcsőházba, ő pedig gépiesen megindult utána. A napfénytől teljesen elvakulva botorkált fölfelé, a

falakat tapogatta. A lépcső szűk volt, két vállát surolta, inkább csak oldalazva lehetett haladni rajta. Odafönn a férfi kis vasajton át egyenesen egy félhomályos szobába lépett, s mikor ő is bent volt, az ajtót gondosan bereteszelte. Az egyik oldalról egy függönyt mögül előlépett az öregasszony, majd a fiatal is, s gyanakvó pillantást vetve rá, izgatottan kérdeztek valamit a férfitől, aki kizavarrhatta őket, mert megriadt arccal gyorsan eltűntek a szobából. A férfi leült egy rozszant asztal mellé, cigarettára gyujtott, ő pedig hirtelen, kicsit kapkodva, a megfelelő szavak keresgélése közben el-elakadozva belekezdett mondókájába. Csurgott róla a veriték, izzadt tenyerével hol a zsebkenőjét, hol a gyűrött pénzköteget markolászta, s arra gondolt, hogy cseppet sem tűnhet már annak a magabiztos gengszternek, aki a hotelszoba tükreből fekete szemüvege mögül visszamézett rá. Elmondta, hogy egy hullára van szüksége, egy friss hullára, egy magakorabeli férfira, aki az ő irataival, ruháival ellátva, saját autójába ültetve egy halálos kimenetelű baleset áldozataként kitörölné őt a nyilvántartott élők sorából. A felismerhetetlenné vált hullát néhány "véletlenül" megmaradó tárgyból, ruhafoszlányból és a követségen nyilvántartott autójának roncsaiból már azonosítani tudnák. Talán iratainak egy részét, s egy-két fényképet a családjáról beletesz diplomatatáskájába, végülis erre való, ez senkinek sem fog szemet szurni. A dolognak lehetne üngyilkosság látszata is, talán ez megkönnyítené a feladatot.

Mire végére ért mondókájának, egészen kimerült. Ez alatt az egy év alatt nem sikerült rendesen elsajátítania a nyelvet, s bár elég jól megértette magát általában, most mégis attól félt, hogy az asztalnál könyöklő, rezzenéstelen arcú férfihoz semmisenem jutott el abból, amit mondani akart. Leült az egyik székre, zsebéből előhuzta ágott zsebkendőjét, és homlokát tapogatva arra gondolt, hogy akár fel is jelenthetnék, a függöny mögött a két asszony mindent megtudhatott, sőt valószínűleg végig ott hallgatóztak. Elegendő egy pillantást váltaniuk, még csak észre sem venné és máris itt lennének érte. Mintha kétségbeesett gondolatait igazolná, hirtelen éles, tiltakozó kiáltással berontott az öregasszony, egyenesen hozzájuk ugrott, s a férfi ruháját rángatva, eszelős rémülettel a szemében rimánkodott, könyörgött és átkozódott. Annyira megrémült az asszony váratlan "támadásától", hogy felugrott és megpróbált az ajtó felé hátrálva elmenekülni, de a férfi mennydörgő hangja véget vetett a panaszáradatnak, s az asszonyt szitkozódva a függöny mögé taszigálta. Sirás hallatszott, mostmár rákezdett a fiatalabbik nő és a gyerek is, a férfi káromkodott és fenyegetőzött, és végre a hangok nyöszörgéssé csitultak, a férfi pedig visszajött a szobába. Parancsoló kézmozdulattal az asztalhoz intette, leült, újra rágyujtott, aztán csak annyit kérdezett, hogy mennyiért. Remegve kötörtc elő zsebéből a bankjegyköteget, felét a férfi elé tolta az asztal lapján keresztül, és vadul kalapáló szívvvel várta a hatást. Legszívesebben már kívül lett volna, akár a tűző napon is, mert idebent egyre

jobban folytogatta az áporodott levegő és a bizonytalan-
ság. A másik számolni kezdte a pénzt, aztán abba hagyta,
lassan ránézett és a szemében végre megjelent valami döb-
benet féle, elismeréssel és alázattal keveredve. Izgatot-
tan felállt, ő pedig önbizalmát visszanyerve még annyit
mondott, hogy szeretne minél előbb tullelni az egészen, ha
lehet, még ma éjjel. A másik bólintott, és tagoltan, hogy
mindent értsen, megadta neki az esti találkozás helyét és
idejét, aztán az ajtóhoz lépett, kinyitotta, s szinte ki-
tessékelte a szobából, mint az amugyis rosszkor érkezett,
nem szívesen látott vendéget szokás. Lebotorkált a sötét
lépcsőn, s ahogy az udvarra kilépett, a hirtelen rátört
erős napfény egészen elvakította. Bizonytalan léptekkel
indult a felderengő kapu felé, de mielőtt odaért volna,
kénköves áradatként zudult rá az öregasszony átkozódása.
Botladozva menekült a fénylő semmiben bugyborékoló hangok
özönéből, s mint az üldözött, úgy ugrott ki az utcára. Zi-
hálva dőlt a ház falának, s míg lassan kitisztult látása,
remegése is alábbhagyott. Odabenn elcsitult az öregasszony
is, panaszos nyöszörgését az ördög pénzéről, s az elveszett
lelkekről lassan elnyelte az utca zaja. A kellemetlen utó-
játéktól kissé megviselten indult vissza a belvárosba,
hogy összeszedje a szükséges ruhákat és iratokat, s utoljára
elegáns autójába üljön, hogy elinduljon élete, mintkét élete
legizgalmasabb találkozására.

A temető tuloldalán, a gyárfal tövében állította le ko-
csiját. Órájára pillantott, még volt tizenöt perce. Bosszan-
tón sok idő, amivel nem tudott és nem is akart kezdeni sem-

mit. Ugy érezte magát, mintha egy krimi legizgalmasabb jelenete előtt valaki kikapcsolta volna a televíziót, hogy közölje vele, nincs számára semmi mondanivalója. Dühösen kotorászott a zsebében, cigarettát keresett, aztán eszébe jutott, hogy a "kellékekkel" együtt a megbontott csomagot is betette a diplomatatáskájába. Nem volt kedve a táskát kinyitni, legfelülre tette a felesége és a gyereke szines polaroid fényképét és most valahogy épp velük nem akart foglalkozni. Ezt akarta a legkevésbé, számotvetni eddigi életével, hogy mit, hol rontott el, mondjuk a feleségével... De a nikotin éhség, vagy a vágy, hogy utoljára láthassa az arcát, egyre jobban a hatalmába kerítette, és végül türelmetlenül, szinte gyerekes örömmel és büntudattal nyitotta fel a zárat. Kikapcsolta a világitást a kocsiban, a reflektorokat is eloltotta, és a temető tuloldalán lévő autósztrádáról odavillanó fényeknél szemügyre vette a képet. "Soha nem lesz boldog, nélkülem se, rá van írva az arcára. A gyerekével a karján olyan reménytelenül üres az arca, a szeme, a teste mereven ellenáll a lehetőségnek, hogy belesimuljon a környezetbe. Akkor hát, minek?"

Hirtelen megrettent, nem értette az agyába toluló gondolatokat. Hiszen ő nem valakiért, nem is valaki ellen teszi amit meg akar tenni. Még csak saját magáért sem. Egyszerűen idejutott, s mostmár nincs más lehetősége.

Az órájára pillantott újra, visszatette a képet, a cigarettát a zsebébe rakta, és bezárta a táskát. Kiszállt, az ajtót halkán becsukta és elindult a megbeszélthelyre. A sötétben a temető faláig vezető ut tulságosan hosszúnak tűnt,

a hepe-hupás uton kellemetlen, szurós cserjék ágaiba akadt a ruhája, a földön futó gyökerekben állandóan megbotlott. Mire megérkezett a találkozás helyére, egészen kimerült, hátán és mellén az inge elázott az izzadtságtól. Cigaretta után tapogatta végig zakója zsebeit, s érezte, hogy a könnyű vászon is átnedvesedett. Levetette a kabátot, átdobta a vállán, és a fal aljába huzódva várta a többieket. Az autóstráda mentén álló fák árnyéka időnként végigsuhant a falon, könnyedén, mint az orosz, vagy gruz táncosok, akiket gyerekkorában látott a tévében, ahogy a földigérő ruhákban láthatatlan, szapora léptekkel siklottak, azt az illuziót keltve, hogy lábukra görkorcsolyát csatoltak.

Végre suttogó hangok váltak ki az éjszaka zajaiból. A sötétben tágranyilt szemmel erőlködött, hogy megpillantsa őket, mégis egészen megrémült, ahogy egy hirtelen elhuzó kocsi reflektorának fényében, mintha a földalól bukkantak volna elő, ott álltak közvetlenül előtte, fölémagasodva, s ő a lábuk előtt kuporogva úgy érezte, mintha gonosz hatalmak küldöttei jöttek volna, hogy magukkal vigyék, s most fenyegető mozdulatlansággal várnák, hogy végre elszánja magát az utra. Lassan feltápáskodott, s délelőtti vendéglátója hangjának engedelmeskedve a kis csoport után eredt. Ahogy kivette, ötten voltak, nyilván ugyan az a négy férfi, aki tegnap a temetést intézte, de az ötödik alak egészen kicsinek és törékenynek látszott. Hiszen ez az öregasszony, jutott eszébe, de nem értette, minek hozták magukkal. Lehet, hogy erőszakoskodott, az is lehet, hogy megfenyegette őket valamivel.

Vagy egyszerűen csak azért jött velük, hogy a halottat átöltöztesse, végülis ez a nők dolga a világon talán mindenfele. Odaértek a sirhoz és munkához láttak, hallotta a földbe taposott lapátok zaját, a repülő és lezuhanó rögök puffanását, és a férfiak ziháló lélegzetét, ahogy megfeszített tempóban ástak egyre mélyebbre. Időnként felvillanó meztelen felsőttestükön patakokban csorgott a veriték, szájuksarkában cigarettával, rezzenéstelen, merev arccal dolgoztak, mint a gépek. S közben áradt felé a gyűlöletük, legalábbis ő így érezte, ahogy néhány lépés távolságból, egy ferdén földbeacsuszott sirkőnek támaszkodva figyelte őket. Lehet, hogy félnek, ha nem is attól, hogy valaki észreveszi őket, hiszen ebben az időpontban senkisémet vetődik szívesen hasonló helyekre. De az öregasszony felcsukló zokogása, kísérteties siránkozása bizonyosan felbolygatja elszántságukat, ahogy eleven lelkiismeretükként fülükbe nyöszörgi bűnüket. Az idegőrlő, csendes kántálás váratlanul felfokozódott, és hisztérikus jajgatással kitört az asszonyból. Hirtelen mozdulattal a férfiakhoz ugrott és átkozódva, kezükbe, lábukba, testükbe csimpaszkodva próbálta visszatartani őket. A sötétben is érezte, hogy a férfiak nem nagyon mozdulnak, szóttalanul, mereven ellenállva tűrik a váratlan támadást, aztán egy pofon csattant, és durva hangok özöne zudult az öregasszonyra. Mégis csak kár volt magukkal hozni, elvégezhetnék volna nélküle is az egészet. Bár ki tudja, milyen érzés lehet egy örökre mozdulatlan testet a kezeik közt tartani, levetköztetni és felöltöztetni, mint egy tehetetlen csessemőt.

Vajon az asszonyok ugyanolyan bensőséges kapcsolatban állnak a halállal is, mint a születéssel? A semmibe távozó lényeket is olyan természetességgel és szenvedéllyel ölelik magukhoz, mint a semmiből előbukkanót?

Az indulatoktól felajzott két ember zihálása lassanként belesendesült az éjszaka ritmikus zajaiba, s végre az áók kis koppanásokkal megállapodtak a deszkatetőn. Óvatosan, halkán irányítva egymás mozdulatait, lassanként kiemelték a koporsót. Valami fémesen megcsillant, s halk reccsenéseket hallott, ahogyan a deszkadoboz fedelét lefeszítették. Mozdulatlanul figyelte a sötétségbe, most emelhetnék ki a hullát, nyögdecselve, óvatosan. Tudta, hogy mindjárt megpillantja őket, előbb-utóbb idevillan egy újabb reflektor fénye, mégis bizonytalan érzések kerítették hatalmukba: mintha hirtelen, titokban otthagyták volna egyedül, olyan nagy csönd támadt. Mintha az utolsó utáni pillanatban visszarettentek volna attól, hogy magukra vegyék ennek a furcsa hullarablásnak a bűnét. Riadtan lépett előre, és szinte ugyanabban a pillanatban rémült kiáltással már ugrott is vissza, mert egy láthatatlan hidegen himbálódzó kéz csupasz karjához ért. Ráadásul a várt reflektor fénye is épp most találta őket tetejére, s egy pillanatra ott lebegett az orra előtt a zöldes-fehér, hunyt szemű fakó arc, leesett állal olyan volt, mint a mélyen-alvó, teste úgy lógott a görnyedten álló férfi karjában, akár az ájult gyermeké.

Kábulatából egy sürgető hang rázta fel, s amilyen gyorsan csak bírták remegő lábai, megindult az autó felé. Nem nézett hátra, de a gyökereken botladozó léptek zajából úgy hallotta, hogy többen is jönnek utána, ketten, vagy hárman, a többiek

ottmaradtak, s neki láttak a sir visszahantolásának. Miközben a kocsi ajtaját nyitotta, oldalra sandított, s az ismerős férfin kívül valóban ott volt az öregasszony meg egy husz év körüli fiu, aki kíváncsian nézegette autóját. a fiu értelmes arcán, ravaszkás, firkésző tekintetén, s azon a magabiztonságon, ahogyan ebben a csöppetsem minden-napi helyzetben viselkedett, érződött, hogy már történt vele egy s más, és a mostaninál zavarosabb ügyekben is tud-hatta, hogy mit kell tennie. Fülkapcsolta a belső világi-tást, s miközben egy utitáskából elővette tiszta öltönyét és a szükséges alsóruháit, arra gondolt, hogy mostantól kezdve erre a fiura kell bíznia a dolog folytatását és be-fejezését. Kiszállt az ülésről, a holmikat átadta a vára-kozó öregasszonynak. A halott már a földön feküdt, s vég-re először tűnt egy közönséges, normális hullának, akiről nem jutott eszébe semmi és senki más, csak az, ami valójá-ban volt. Miközben az öregasszony belefogott az öltöztetés-be, az idősebb férfi türelmetlenül közölte vele, hogy haza-mehet, már nélküle fogják a munkát befejezni. Csak a kocsi-ja slusszkulcsára van szükségük. Zsebében a kulcs után ko-torászva, azon törte a fejét, miféle biztosítékot kérhetne, hogy cserben ne hagyják, de aztán rájött, hogy már eddig is leléphettek volna a pénz felével, azzal is elég jól jártak volna. Nyilván meg van rá az okuk, hogy nélküle akarják csinálni, s ugysem tehet mást, minthogy rájuk bizza magát. Végülis ők sem járnának jól, ha dolgukvégezetlen egy hullát az országuttra hajítva meglépnének egy feltűnően új, fel-

tűnően külföldi kocsival. Odaadta a kulcsot, s ahogyan a fiu vigyorogva a kormánynögé ugrott, s gyakorlatl mozdu-
lattel beindította a motort, arra gondolt, hogy már néhány kocsit ellophatott. Az idősebb férfival megbeszélte egy találko-
zót másnapra, egy olyan városrészben, ami szállodájá-
tól is, és az ő lakhelyüktől is eléggé távol esik. Közben az Öregasszony is elkészült, s most mozdulatlanul térdelt a vadonatúj ruháiban még tulvilágibbnak tűnő arc mellett, talán imádkozott is érte, ki tudja, vagy már teljesen összeroskadt saját bűnének súlya alatt. Némán tűrte, hogy a két férfi felemelje, s az autó hátsó ülésére tuszkolja a halottat, akkor sem rezsent, mikor azok hárman, porfelhőt kavarva maguk után elszáguldottak az autósstráda irányába. Egy darabig tanácstalanul állt az Öregasszony mellett, aztán arra gondolt, hogy a temetőben maradt két sirásó férfi bizonyosan érte jön majd, úgy hogy halkán, mintha szégyenkezne valami miatt, elköszönt és szapora léptekkel nekivágott az éjszakának. Három órát gyalogolt, át a külvárosokon és még beljebb is, a belvárosban is, hogy minél távolabb keljen taxiba szállnia. Maga sem tudta pontosan, hogy mitől fél, hiszen attól kellett a legkevésbé tartania, hogy a hullarablást felfedezik, vagy ha igen, akkor bármiféle kapcsolatba hozzák az ő eltűnésévé, és későbbi balesetével. Végre leintett egy kocsit, s egy olcsó szállodába vitette magát, a taxisra bízva a választást. A hotel, ami előtt megálltak, a rosszabb fajta másodosztályuk közül való volt, tudta, hogy ezeken a helyeken nem kérnek papirokat, csak előre kell fizetni. A sofőr kérdően ránézett, ő pedig zse-

bében kotorászva intett, hogy jó lesz, s aztán fizetett és kiszállt. Késő éjszaka volt, fel kellett ébresztenie az alkoholpárában szunyókáló portást. A zavarostekintetű ember morogva nyujtotta át a szoba kulcsát, ő pedig előre kifizetett egy hónapot, s elindult fölfelé a lépcsőn.

Másnap egy idegtépően magas és éles hang ébresztette, hunyorgó szemmel nézett körül a napfényben fürdő poros, le-robbant szobában. Feltápázkodott, a kérlelhetetlenül folytatódó, sipító hang elárasztotta az agyát, és sehogyan sem tudott rájönni, hogy hol is van. Gépiesen levetette gyűrött ingét, nadrágját, azt hitte, hogy este a kimerültségtől ruhástól dőlt le az ágyra és el is aludt, úgy ahogy volt. Az ajtóhoz lépett, meg akart fürödni, de egy sötét folyosón találta magát a fürdőszoba helyett. Kavargó fejjel, egyszál alsónadrágban álldogált, szemben a huszonkettes ajtó, és ahogy a fülsiketítő zaj hirtelen abbamaradt, rájött, hogy egy másik szállodában van. Eszébe jutottak a tegnapi események, az elmúlt egy év eseménytelen időtömege is felderengett, s még távolabbról, még halványabban ott sejlett egész eddigi élete. Tanácstalanul álldogált, érezte, hogy multjának örökre vége, csak azt nem tudta, hogy mindez mit is jelent. S közben a fejében ott motoszkált valami, amit még meg kellett tennie, különben itt állna dolgvégezetlen. Viasszament szobájába, leült az ágy szélére, s ahogy a nyitott ablakon keresztül a fehérén izzó eget bámulta, egy arc jelent meg előtte, s a tűző nap sugaraival elvegyülve olyan fájdalmasan hatolt a szemébe, hogy kicsordult a könnye. Ar-

ca elé kapta a kezét, aztán felállt és behuzta az ablakon a spalettákat. A homályba borult szobában zakója belső zsebéből egy összegyűrődött, előre megaimzett borítékot vett ki, s a bennelévő kékes levélpapírt széthajtogatva, leült a poros asztalhoz, hogy megírja utolsó levelét a feleségének.

A temetés végetért, de az elegáns gyászoló gyülekezet sehogy sem akart szétszéledni. Semmi dolguk nem lévén - hiszen mély és őszinte részvétükről már biztosították az elhunyt édesanyját és feleségét - újra eligazgatták a síron a különleges figyelemmel összeállított, és drága csokrokat, koszorukat. A nem mindennapi haláleset titokzatosnak vélt részletei és körülményei felizgatták fantáziájukat, közeli és távoli ismerősök szemérmes indiszkrécióval sugdolóztak, kérdezősködtek és kíváncsian hallgatták meg a jólétesülteket.

Judit, táskájában férje utolsó levelével, úgy érezte, hogy semmivel sem tud többet a hirtelen bekövetkezett tragikus esemény tényeiről, okáról, hiába is bámulnak rá kutató, kíváncsi szemekkel. Anyósára pillantott, akit talán most az egyszer valóban megviseltek a történetek. Ötvenegynéhány esztendő óta létére jól konzervált teste és arca most összetörtnek, gyűröttnek látszott. Az elegáns ruhák, a cipő, a retikül fényüket veszítve lötyögtek rajta, mint a próbababára aggasztott exkluzív kellékek. Ugylátszik megérezte, hogy figyelik, mert hirtelen felkapta a fejét, és egyenesen a

szemébe nézett vádló, majd hogy nem számonkérő, s gyűlölködő tekintettel. Néhány másodpercig állhattak így, aztán Judit közömbös arccal elfordította a fejét és újra gondolataiba merült. Legszívesebben már otthon lett volna, fürödni akart, átöltözni és újra nekilátni ennek a levélnek, hátha talál valami kapaszkodót, valami utalást, valamit a sorok között, vagy mögött, amiből megértheti, mi is történt vele az utóbbi egy évben, az utolsó hetekben, napokban, s hogy mért halt meg ilyen hirtelen, ilyen gyanús körülmények között. A szíve mélyén nem hitte el, hogy baleset történt, ha valami, akkor inkább öngyilkosság, bár Viktor sohasem volt a döntések embere. Súlyos dolognak kellett történnie ahhoz, hogy egy ilyen visszavonhatatlan lépésre elszánja magát és azt végre is hajtsa. Valahol az motoszkált a fejében, hogy nem is halt meg, egyszerűen csak a rá jellemző módon megelégedte, hogy már megint olyasmit kell csinálnia, amihez semmi de semmi köze, és a maga módján meglépett az egészségből. Csakhogy a felhajtás, az "őrület", ahogyan ő nevezte, a pánik és a zűrzavar, ami egy-egy ilyen akciója után támadt körülötte, eddig még nem volt a mostanihoz fogható. Az ember a saját temetése után már nem állhat olyan egyszerűen a nyilvánosság elé, nem mondhatja, hogy elnézést, már jobban vagyok, összeszedtem magam, egy kis bizalmat kérek és megpróbálok újra. Viktor hazárdjátékos volt az élete dolgaiban, méghozzá a szerencsés fajtaból. Szerencséje azonban csak szerencsétlenségére volt ráadás, valaki mindig kiegyenlítette számláit, kifizette tartozásait, s az utolsó pillanatban

rendbehozta rendbehozhatatlannak tűnő helyzeteit. A mostani "őrület"-ből azonban nem látszott túl sok kiút, és ezt neki is tudnia kellett. Akkor viszont valami igazi változás történhetett benne, ha mégis elszánta magát erre az egészségre. Juditnak egy film jutott eszébe, Viktor kedvenc Antonióni filmje a riporterről, aki megpróbálja elveszíteni személyazonosságát, csak arra nem emlékezett, hogy a film végére mi is történt Jack Nicholsonnal. Gondolataiból egy nyálasan kellemes férfihang riasztotta föl, s megcsapta valami erős férfi parfüm illata. Viktor Angliában élő nagybátyja állt előtte, aggódón mosolyogva, és azt kérdezte, hogy hazavihetné-e a kocsiján, mert nagyon megviseltnek látszik, természetesen szép még így is, így feketében... Viktor nagybátyja valamiért rajongott érte, képeslapokat és apró ajándékokat küldözgetett neki, s nem csak ünnepekkor. Anyósát ez rettenetesen bántotta, mert mióta Judit bekerült a CSALÁD-ba, azóta csak azon mesterkedett, hogy hogyan közsítse ki, hogyan idegenítse el a többi rokontól. Nem vette észre, hogy Juditot egyáltalán nem érdekli ez a dolog, nemhogy a család, az anyósa, de még a saját, Viktorral kötött házassága sem. Közömbösen hagyták az élet dolgai, amik drága ruhák, bőséges ételek, külföldi cipők, férfiak és egy gyermek képében árasztották el a napjait. Így hát most sem érzett semmit az érdeklődő nagybácsi láttán, gépiesen elfogadta felényujtott karját, s nyugtázta anyósa szemében a felvillanó rosszindulatot, talán kárörömet, hogy most végre mindenki előtt lelepleződik rettenetes léhasága, lám, saját

férjének temetését meg sem várja, s már megy is el, arcán még csak nyoma sincs a könnyeknek; megy el, egy másik férfival.

Az autóban hazafelé hallgatva ült; bámult kifelé az ablakon, s hagyta, hogy a képek értelmetlenül suhanjanak el a semmi egy pontjára szegezett, merev tekintete előtt. Házuk elé érve, ahogy a kocsi megállt, Judit hirtelen kiugrott belőle, s az ajtót becsapva, a leeresztett ablakon keresztül köszönetet mondott az elképett nagybácsinak, s mivel az sehogysen akart indulni, bucsut intett neki, és be-szaladt a hideg lépcsőházba. Futott három emeleten keresztül, olyan gyorsan, ahogy csak tudott; közben előkotorta a táskájából kulcsait, villámgyorsan nyitotta ki az ajtót, berontott a lakásba, végigfutott az előszobán, be a nagyszobába, a következő ajtón át az üres gyerekszobába; onnan a fürdőszobába; onnan vissza az előszobába; egyre gyorsabban. Beugrott a konyhaajtón, két lépéssel, vagy talán hárommal már kint is volt a verandán, s a nyitott lakásajtón újra be és egyre sebesebben: előszoba, nagyszoba, gyerekszoba, fürdőszoba; előszoba; konyha; veranda....

A harmadik kört hangosan zihálva tette meg, a negyediknél pedig minden egyes kilégzéskor erős, huhogó hangot hallatott. Légzésére koncentrálni száguldott, és olyan jókedve kerekedett, mint gyerekkorában, mikor céltalanul rohant ismeretlen utcákon át, egyre gyorsabban és gyorsabban; ameddig csak fokozni bírta a tempót. Ki tudja hanyadik körnél, a lakásajtóban elképett anyósába botlott, majdhogy fel nem döntötte szegényt; aki csak hápogni tudott a megdöbbenéstől. Judit

lihegve vonszolta be magát a fürdőszobába, a fekete gyászruha csurom vizesen tapadt a testére, remegő kézzel tépkedte le magáról a holmikat és végre bentállt a kádban, hideg zuhanyt eresztve a testére. Ugy érezte, hogy jókedve a tetőfokára hágott, s a jeges víz okozta fájdalomtól meg a kitörő örömtől amit érzett, hangosan kiabálni kezdett. Néhány pere múlva lehiggadtn, meztelenül lépett a szobába, észre sem véve rémült anyósát, s egyenesen az ablakhoz lépett, és kinyitotta. A beáradó, meleg délutáni napfényben két karját magasba nyujtva lassan forogni kezdett, hagyta, hogy a víz kis tócsákba gyűljön össze a szépen csillogó parkettán. Aztán hanyatt feküdt a szoba közepén álló hatalmas franciaágyon, s szemét lehunyta miközben ritmikus dobhangokat hallatva várta, hogy láthatalanná vált, anyósa gyűlölettől kopogó cipősarkain végigrobogjon a lakáson, s az előszobaajtót felbőszült indulatában egy hatalmas csattanással bevágja maga mögött. Végre újra egyedül volt, bár érezte, hogy a szemben lévő ház ablakából az ismeretlen leskelődő ismerős tekintete rátapad a testére, mint mindig, ha nyitva hagyta az ablakot. Akár ruhában volt, akár anélkül, már ott is termett a szomszéd és láthatatlanul, de annál érezhetőbben vágyakozott utána. Juditot máskor nem zavarta, de most teljesen egyedül akart lenni levelével, úgy hogy elnézést kérő mosollyal behuzta a sötétítő függönyöket. Szegénynek holnaptól ugysem lesz mivel szórakoznia, vagy keres magának egy másik ablakot, vagy elköltözik ő is valahova, ahonnan jobb kilátások nyílnak számára. Kiment az előszobába, földre-

hajított táskáját felemelte, s egész tartalmát kirázta a padlóra. A mindenfélék szines halmából kivette a borítékot, s mintegy veszedelmes, kicsit undorító állatot, két ujja közcsippentette testétől jó messzire eltartva, és lábujjhegyen beóvatoskodott a szoba sötét homályába. Kényelmesen elhelyezkedett egy fotelban; elővette a levelet, s kedvtelve nézegette a gyerekes azépirást, amin semmi nyoma sem volt a remegő kéznek, vagy a kétségbeesés könyveinek. A férfiak mégiscsak erősebb idegzetűek, nyilván ezért lesznek belőlük a nagy hadvezérek, agysebészek, és híres gyilkosok, de miköze mindehhez Viktornak, aki soha nem akart semmit, legfeljebb őt, Juditot, és őt is csak tévedésből, mert azt hitte, hogy Judit közönye, amiről lepergett minden rossz és ellenállt minden jónak, valami különös erő, amibe belekapaszkodhat és minden további gond nélkül a felszinen maradhat.

Egészen besötétedett, már nem is látta a betűket. Abbahagyta az olvasást, s a levelet a földre hajította. Hiába rágta végig kitudja hányszor, nem lett tőle okosabb, csak fáradt és tanácstalan. Ugy érezte, hogy nem találta meg a de-log kulcsát, pedig egyre jobban beleélte magát abba, hogy mindaz ami történt, egy neki szóló rejtjeles üzenet, s a megfejtés a parkettán heverő papíron van. Valószínűleg nagyon kézenfekvő a megoldás, de ő mégsem tud hozzáférközni. Csüggedtenült, délutáni jókedvére gondolt, de sehogysem sikerült felidéznie azt az érzést, ami akkor magával sodorta. Későre járhatott, az utca forgalmának zaja egészen el-

csendesült. Hirtelen kétségbeesés vett rajta erőt, a semmi, ami eddig nyugodt magként, kicsire zsugorodva rejtőzködött valahol a belsejében, most megmozdult, s mint egy gyerek, fájdalmas gyorsasággal növekedni kezdett, összerándította a testét, s a földre zuhant. Értetlenül tapogatózott a sötétben, a fotel karfájába kapaszkodva próbált felállni, de megcsuszott és újra visszaesett a padlóra. Valahogyan eljutott az ágyig, és ahogy lassan felerőlködte magát a tetejére, a sirás, ami már percek óta fojtogatta, most úgy tört ki belőle, mint utoljára gyermekkorában és most is, mint akkoriban, rettenetesen megalázottnak érezte magát. Szégyenében a fejére húzta az ágy nagy plüss takaróját, s fuldokolva zokogott alatta, míg végre elaludt.

Másnap délután ébredt fel a csucaforgalom szokásos zajaira. Kint rettenetes hőség lehetett, mert a behuzott függönyön is melegen hatoltak át a napsugarak. Még álmában lerughatta magáról a vastag takarót, mert ahogy nyújtózkodott, s kinyitotta a szemét, magára pillantva elcsodálkozott, hogy miért is fekszik itt meztelenül. Fölállt, elindult a fürdőszobába, óvatosan kikerülve a földön heverő levelet. Aztán rájött, hogy ennek a játéknak semmi értelme, ígyhát felvette, visszarakta a borítékba, kiment az előszobába, és a többi holmijával együtt berakta a táskájába. Gyorsan felöltözött, úgy döntött, hogy ma nem is mosakszik, tekintettel a rengeteg elintézendő dologra. Sorra nyitogatta a szekrényeket, végignézte a fogasokon lógó, szép számmal összegyűlt ruhákat. Csupa drága, elegáns

holmi, délutáni, nappali és estélyi ruhák, minden nő irigyelné érte, már akiket egyáltalán érdekel a dolog. Cipők, túl sok h ahhoz, hogy az ember örömét lelje bennük. Retikülök, ruhák, cipők, egymás után huzkodta őket elő, aztán azon gondolkodott, hogy mibe is tudná elszállítani ezt az óriásira növekedett halmot, ami ott tornyosult a szekrény előtt, és elzárta az előszobába vezető utat. Kénytelen volt a fürdőszoba felől megközelíteni a gardrób szekrényt, úgy emlékezett, hogy annak az aljában tartották az utazótáskákat, bőröndöket. Letérdelt, kihuzta a legalsó fiókot, és előráncigált két régi bőrkoffert. Már üresen is jó nehezek voltak, úgy vonszolta be őket a szobába, és válogatás nélkül tömte bele a dolgokat, egymás hegyén, hátán. A végén csak úgy tudta bekattintani a zárat, hogy ráült a bőrönd tetejére és egész súlyával nyomta, préselte. Kapkodva telefonált taxiért, s kérte, hogy küldjék fel a sofőrt, mert segítenie kellene a csomagok lehordásában. Türelmetlenül várakozott, de szerencsére néhány perc múlva csöngettek, ajtót nyitott a taxisnak és már mentek is le, a férfi lihegve cipelte a hatalmas bőröndöket. Ráadásul egy kicsit rosszallóan nézett rá, mert Judit megállította, ahogy ösztönösen elindult a pályaudvar felé. "Hát nem elutazik ezekkel a dög nehéz pakkokkal?" Kérdezte, miközben bosszus arccal próbált megfordulni az éppen az ellenkező irányba megadott címre. Judit mentegetőzve magyarázta, hogy néhány napra a barátnőjéhez kell költöznie, csőrepedés van a lakásában, de a férfi pillantására abbahagyta a magyarázkodást. Nyilván emlékszik rá, hogy csőrepedésnek

nyoma sincs nála, hiszen a fürdőszobán keresztül jöttek ki, a konyhaajtó tárva nyitva volt, oda is nyugodtan beláthatott. Most mindenfélét gondol magában, milyen viharosan távoztak, még az is megfordulhat a fejében, hogy egy tolvajjal van dolga. Szótlanul tették meg a további utat, végül a férfi kérés nélkül is segített felvinni a csomagokat az első emeletre. Judit megállt az "Ügyvédi Munkaközösség" feliratu ajtó előtt, elvörösödve kotorta elő a pénzt táskájából, mert érezte, hogy a férfi a címet olvassa, aztán krákogva elfordítja a fejét, mintha semmit sem vett volna észre. Átadta neki a pénzt, a taxis udvariasan megköszönte, és már ment is lefele, füttyürészve. Hosszas csöngetésére végre kinyílt az ajtó, s egy szőke, vele egykorunak látszó, kissé már elhasználódott nő nézett rá meglepetten. Ahogy Judit, megunva a hosszúra nyúlt csöndet, türelmetlenül előrelépett, csomagjait vonszolva, az asszony gépiesen félreállt utjából, s a csodálkozástól még mindig némán hecsukva az ajtót, tanácstalanul nézve a másikra, mint aki maga sem tudja, hogy hova tegye emlékezetében váratlan látogatóját. Judit idegesen nézett körül a sötét előszobában, valami ajtót keresett, ami felé elindulhatna, végtére is nem állhatnak itt sokáig ilyen ostobán, holnapig rengeteg tennivalója lett volna. Hirtelen elhatározással előadta, hogy miért is bukkant fel ilyen váratlanul, annyi idő után bejelentés nélkül, szinte rátörve a másikra az ajtót, mivelhogy nem nagyon van más ismerőse, akihez ilyen bizalmas ügy-

ben fordulhatna.

Az asszony végre beljebb tessékelte Juditot, s amig a kacs-karingós folyosón és a kihaltak látszó irodák során áthaladva végre megállapodtak egy amilyen otthonosnak mondott, valójában rettenetesen sivár szobában, már tul is estek azokon az elkerülhetetlen udvariaskodásokon, mentegetőzéseken és magyarázkodásokon, amelyek az ilyen találkozások első néhány percében elhangzanak.

Judit és a szőke nő valamikor középiskolás korukban jó barátnők voltak, aztán egyre inkább eltávolodtak egymástól, s márcsak véletlenszerűen, az utcán, vagy más nyilvános helyeken futottak össze. Legutóbb két éve találkoztak egy buszmegállóban, zavartan váltottak egy-két szót, s barátnője szemelláthatólag irigykedett és restelkedett az eltelt időben történt változások miatt, amelyek őt egyre inkább az öregedés felé sodorták, Juditnak viszont szemelláthatólag és csodálatraméltóan a javára váltak.

Az asszony helyet és a szokásos kávéval kínálta, s úgy tűnt, élvezi Judit veszengését, azt, hogy sehogyan sem tudja kibökní, mi is az a bizalmas ügy, amiben ő a segítségére lehetne. Egyáltalán nem akaródzott neki könnyíteni az idétlen helyzeten, sem egy tapintatos kérdéssel, sem egy biztató pillantással. Judit, türelme fogytán egyszerűen megmondta, hogy el kell utaznia, s ehhez pénzre van szüksége, még hozzá elég sok pénzre. Ezért elhatározta, hogy szinte még használatlan, nagyobb részét teljesen új ruháit, cipőit, csupa drága, külföldi holmi, meg néhány retiküljét eladja.

S hogy elsősorban rágondolt, a régi barátóra, mert úgy emlékezett, hogy imádja a szép, elegáns dolgokat, megaztán nem is járna rosszul, mert áron alul juthatna ingyen-ceknek való különlegességekhez, neki ugyanis valóban nincs többre szüksége, mint néhány ezer forintra. Egyszusz-ra elhadart mondókáját néhány pernyi csönd fogadta, s Judit érezte, hogy a másik asszonyt elöntik az indulatok, s nem érte váratlanul, mikor felsattanó hangon, a kávé remegő kezével kilöttyintve, szinte ráförmedt, hogy mit képzel róla Judit, honnan tudna ő előkapni néhány ezer forintot mindenféle göncökre. Megaztán az ő életformája egy kicsit más, tezte hozzá gunyosan, nem biztos, hogy lenne hová felvennie azokat a ruhákat.

Ha tovább adná őket, még akkor is nagyon jól járna, koc-káztatta meg bizonytalanul Judit, és választ sem várva kinyitotta a bőröndöket, s elkezdte kipakolni a holmikat az asztalra, miközben lopva figyelte, hogy változik meg volt barátója arckifejezése, az elszánt hajthatatlanság helyére hogyan nyomul a mohóság, a csodálat, és a boldog vágyakozás. Már nyult is utánuk, már gombolta is ki ruhájának pántját, hogy felpróbálja őket, s a csillogó anyagokat magához szorítva izgatottan szaladt az ajtóhoz, egy "valahova mentem" feliratu táblát akasztott kívülre, aztán belülről kulcsra zárta és kapkodva bujt egy fekete selyem estélyi ruhába. Judit kritikus szemmel vizsgál-gatta alakját mióta az ajtón belépve megpillantotta, nem a szokásos női hiuságból, a szempontjai most egyszerűen gyakorlatiasak voltak. Kissé karcsubb alakra számított, lega-

lábbis az emlékeiben ez élt, de félelmei ellenére a ruhák nagyon is illettek az asszonyra, jól álltak rajta, szinte mind, ahogy egymás után gyerekes örömmel valamennyit felpróbálta. Leakasztotta a mosdó feletti tükört, egy szék támlájának támasztotta, s megroggyantott térdekkel, aztán pipiskedve, hogy minden részletet jól láthasson, úgy lépkedett előre-hátra, és nagyon elégedett volt az eredményvel. Derekát, csipőjét simogatta, fejét időnként félrebillentve mustrálgatta magát, s büszke pillantást vetett Juditra, hogy lám-lám, mindenek ellenére azért még ő is jól tartja magát. Hiába, mondta, mégiscsak a ruha teszi az embert, neki ne is próbáljanak beszélni semmiféle belső tartalmakról, meg sugárzásról, meg kell adni a szemnek is ami a szemé, hátha még férfiszemről van szó, és cinkosan nevetett Juditra. Pedig ő már türelmetlen volt, de nem akart semmit elrontani, sőt hizelgő megjegyzésekkel próbálta fokozni az asszony jókedvét, feldobottságát. Ilyen beindult állapotban az ember nagyon sok mindenre hajlandó, gondolta álnokul reménykedve, még olyasmire is, amire a józan esze azt mondaná, hogy nem. Így hát várakozott, mint aki maga is résztvesz a másik élvezetében, s közben az asztal alatt malmozva magában azon rimázkodott, hogy jöjjön össze a dolog mielőbb, s táskájában a pénzzel gyorsan odébbállna.

A félhomályban az aranyba és bársonyba burkolódzott női alak ide-oda cikázott a tükör előtt, önmaga látványától felajzva, mámorosan ringatta tetét, s egyszer csak megtorpant, és mindenre elszánt arccal az íróasztalhoz lépett,

a fiókból egy hatalmas kulcssomót huzott ki és eltűnt a szomszédos irodába nyíló ajtó mögött. Judit szíve a törkában dobogott, nem tudta mitévő legyen; s úgy érezte, hogy szegény barátnője most valami olyasmit tesz, amit talán már egy óra múlva, kitisztult fejjel rettenetesen megbánna. De neki, sajnos létfontossága, hogy ezt a pénzt megszerezze, és holnap már messze lesz mindettől az örültől, akkor már semmit sem tehetnek ellene. Végülis mindketten felnőtt emberek, ő csak egy ajánlatot tett, s azt nem kötelező elfogadni.

A másik szobából néhány pillanatnyi koncentrációra valló esend után vidám dudorászás és egy csikordulva forduló zár kattánása hallatszott. Kis motozás, s egy fémes ajtó csapódása után, mint valami piroslámpás ház madámja, szélesen mosolyogva, lassu, ringó járással bevonaglott barátnője, s egy hatalmas köteg pénzzel játszadoxva csak azt kérdezte, hogy mennyi. Judit ilyedten bökött ki egy összeget, a legkevesebbet, amire mindenképpen szükséges volt, s a büntudattól olyan izgalom vett rajta előt, hogy majdnem felugrott, és elszaladt, még mielőtt a pénzt megkapta volna. Az asszony mosolyogva nyújtott felé egy kisebb köteget és kezét megnyugtatóan Judit vállára rakva, arról kezdett el beszélni, hogy aggodalomra semmi ok, a pénzt holnap kora reggel visszarakja, hiszen egy ilyen jó üzletet semmiképpen nem szalaszthat el. Ezt a férje, sőt a főnöke is belátja, de természetesen azért Judit senki-nek ne említse meg a dolgot, egy ilyen kis városban előbb-utóbb mindenki erről beszélne, és még kitudja, mit gondol-

nának róla. A pénz pedig holnap, a munkaidő kezdete előtt a helyén lesz. Judit kapkodva bucsuzkodott, nem, a bőröndöket szívesen itthagya, ő csak egy kiegészítővel utazik, hadarta, s már ment is kifelé a sötét előszobán keresztül szinte szaladva. Az ajtóban még megállította az asszony, a folyosóról beáradó neonfényben kísértetiesen ragyogott rajta egy zöldeskék árnyalatu, arannyal átszőtt brokát-ruha, s a gyerekéről kezdte el faggatni ráérősen, ahogyan az asszonyok egy kis kölcsönkérnivaló ügyén becsengetnek egymáshoz és a küszöbön állva órákig fecsegnek árakról, szomszédokról, gyerekekről és férfiakról. Igen, a gyereket is viszi magával, olyan kora reggel, akkor indulnak, a hajnali vonattal, hadarta hátrálva, aztán elkészönt és lerohant a lépcsőn, futva tette meg az utat hazáig. Felrohant a háromemeletnyi lépcsőn és miközben a kulcsot keresgélve álldogálni kényszerült a lakás ajtaja előtt, csak akkor érezte, hogy rettenetes izomláz győzri és ki-merült, és büntudatos, és legszivesebben elsüllyedne szegyenében.

Mióta Viktor ilyen furcsán eltűnt az életéből, olyan indulatok, érzelmek és állapotok kerítették hatalmukba, amikkel nem tudott mit kezdeni, váratlanul törtek rá és fizikailag is teljesen kikészítették. Nem szívesen gondolt a tegnapi este dologra, szégyelte, hogy annyira elvesztette az önuralmát, s nem értette, hogy mitől esett olyan pánikba, ami még az egész testét is szinte megbénította.

Bizonytalanul tapogatózott végig a sötét előszobán, és közben azon bosszankodott, hogy mért nem oltotta fel a villanyt, amikor az ajtón belépett. Be akart nyitni a szobába, de legnagyobb megdöbbenésére a kilincs nem engedett, hiába nyomkodta, rázta, rángatta. A félelemtől kiverte a boríték, és amikor halk zizzzenéssel valami megmozdult a lába alatt, rémülten, a sötétben a falnak ütközve botorkált vissza az előszobaajtóig és felkattintotta a villanyt. Az előszoba üres volt, a végében egy levél hevert a földön. Kimeredt szemmel bámulta egy darabig, aztán összeszedte magát és lassan odament érte. Óvatosan felemelte, forgatta, le volt ragasztva, s rajta gépirással a neve; Judit. Keze gépiesen lenyomta a kilincset és mintha elfeledkezett volna az előző néhány percről, kétségbeesetten tapasztalta, hogy be van zárva. Nekitámaszkodott a falnak, lassan leereszkedett a padlóra, és arra gondolt, hogyha ezt a levelet Viktor írta a tulvilágról, akkor ő itt egyszerűen szörnyet fog halni a félelemtől, s ugyanaz a bánáság, mint tegnap este is, újra erőt vett rajta, és tudta, hogy nem merne ittmaradni egyedül ebben a lakásban, már pedig ilyen állapotban még az előszoba ajtóig sem képes elvonszolni magát. Kinyitotta a borítékot, lassan, mintha egy levélbombát tartana a kezében, úgy nyult hozzá. A szakadó apapír zaja az eddig csönd után szinte hasogatta a fülét. Olvasni kezdte a gépirást. Az első sorok után döbbenetesen nézett a levél aljára és az aláírás láttán hirtelen nevetni kezdett. Ült és rázta a nevetés, sehogyssem bírta abbahagyni. Már a könnye is kicsordult, kezefejevel a szemét törölgette, s megpróbálta tovább olvasni a mondatokat, de minduntalan

kitört belőle a hisztérikus vihogás, ighát földalta az egésztest, s kezében a levelet szorongatva elterült a földön, kényelmesen elhelyezkedett, szemét lehunyta. Lassan megnyugodott és azon gondolkodott, hogy valyon volt-e a szobában olyan holmija, amit nem tudna nélkülözni a továbbiakban. Szerenosére a mindennap használatos ruháit itt tartotta az alószobában, a gardrób szekrényben, itt van az utazáshoz szükséges táskája is. Valyon a fürdőszobaajtót is bezárta? jutott eszébe hirtelen, és érezte, hogy most végre előnti a düh, ez legalább a helyzethez illő érzelem, nem lehet ellene semmi kifogása. Felnyujtotta a kezét, és lenyomta a fürdőszoba kilincsét. Az ajtó ~~gy~~rikorogva kitarult, nagy megkönnyebbülésére, mert holnap hajnalig már sehohsem tudta volna beszerezni az ott tartott szükséges holmijait. Megkönnyebbülten tápázkodott fel, ugy látszik, elmult a "vénasága", de mindene sajgott és halálosan fáradt volt. Jó lett volna most kényelmesen lefeküdni és egy hosszú alvással kipihenni a mai napot, de mindegy, legalább fürdik egyet, az is valami. Megeresztette a vizet és miközben levetkőzött, azon a tíz éven gondolkozott, amit anyósával egymás mellett eltöltöttek, két-három hetenként találkoztak, mióta a gyerek is megvan, hetenként kétszer, háromszor is együtt voltak. Soha semmilyen viszony nem volt köztük, nem is h nagyon beszélgettek, de ezt azért mégsem várta volna, hogy mint egy gyereket, büntetésből egyszerűen kizárja őt a saját lakásából.

Nyakig merült a forró vízben, legszívesebben el is aludt volna, de hirtelen újra kíváncsi lett a levélre, kiugrott a kádból és nagy vizpacnikát hagyva a padlón, behozta az előszobából az írományt. Visszamászott a kádba, álligmerült, aztán lassan tovább, csak az orra és a szemei, meg a fejebubja látszott ki a vízből. Nekifogott az olvasásnak. "Judit! Nem szívesen írok neked, mint ahogyan beszélni sem szívesen beszéltem veled, csak ha muszály volt. Most azonban úgy tűnik, nincs más választásom, mivel te, habár neked, semmi különös okod nem volt rá, besziktettél mindenfajta kommunikációt velem. Ha azt hiszed, hogy a férjed anyján csak úgy átnézhetsz, mint az üvegen, és olyan szemérmetlenül viselkedhetsz előtte, ahogy neked tetszik, akkor nagyon tévedsz! Ezen kívül azt is tudhatnád, hogyha meztelenül mutogatód magad az ablakban, akkor bárki, és teljes joggal feljelenthet, márpedig ebben a lakásban nem fog semmi olyasmi történni, amiből rendőrségi ügy lehetne. Én ebben a házban úgy akarok a liftből kiszállni, hogy rám soha senki ne mutatogathasson, hogy ennek a menyé az, akit feljelentettek. Köszszemérem sértésért! Remélem megérted, hogy ezek után egy cseppet sem bizom benned és mivel a lakás szerencséjére, mint tudod, Viktor bátyjának a nevén van, és te, szerencsétlenségedre sohasem jelentkeztél be ide, /ha tudnád, mit hallgattam emiatt is a házmestertől/ tehát mindezek miatt neked semmi jogod itt tartózkodni. Légszíves hívj fel, és majd megbeszélünk egy időpontot, amikor az én jelenlétemben összeszeded a holmijaidat. Próbálj meg valami hely után nézni. Nem tudom, hogy

ezután mihez fogsz, nem is érdekel. Mivel önálló keresettel nem rendelkezel, a gyerek ügyét is meg kell....."

Nem bírta tovább olvasni az idétlen levelet, bosszantotta, hogy egyáltalán törődik vele, hogy nem pereg le róla ez az egész, hanem iszonyuan megalázóan érzi. És a másik levél! Ilyedten ugrott ki a kádból, mert eszébe jutott, hogy Viktor utolsó levele is bent maradt a szobában. Kiszaladt az előszobába, nekiesett az ajtónak és ühödten rángatni kezdte. Egyre kétségbeesettebben próbált bejutni, egész testével nekifeszült, végül már a lábával is rugdosta. Kimerülten, lihegve megállt, hogy pihenjen egy kicsit, de nem volt több ereje, hogy újra kezdje. Eszébe jutott, hogy a konyhában az asztal alatt van néhány szerszám, csavarhúzó, kalapács, ilyesmik. Kiment és előcibálta a dobozt, egy vésőt, meg egy kalapácsot vett magához és vacogó fogakkal visszament a szobaajtóhoz. Látott már néhány ajtófeltörős filmet, csak arra nem emlékezett, hogy mivel és hogyan csinálták a profik. Végülis nagy nehezen, iszonyu kopácsolás és feszegetések árán kinyílt a szárnyasajtó, s győzedelmesen, lihegve állt néhány másodpercig a küszöbön. Aztán hirtelen rájött, hogy teljesen értelmetlenül erőlködött, mert a levelet még tegnap visszatette a táskájába. Ráadásul, ha nem hagyja, hogy eszét vegye a gyűlölködés, akkor már előbb is eszébe juthatott volna. Sőhajtott a saját hülyeségén, az a fontos, hogy a levél megvan. S az sem olyan nagy baj, hogy mégis csak ágyban fog aludni. Felhuzta az órát, a földre tette az ágy mellé, leoltotta a villanyokat és nyirkos testtel bebújt az ágytakaró alá.

Reggel, még mielőtt az óra csörgött volna, felébredt. Az ablaktáblák zörögve csapódtak egymásnak, szél cibálta odakinn a fákat. Zuhogott az eső, dörgött és villámlott, soha jobb időt az utazásra, gondolta elkeseredetten és semmi kedve nem volt kimászni az ágyból. Majdnem újra elaludt, a monotonná esendülő esőkopogás kábulatba ringatta, végül is az elviselhetetlenül hangos óraesörgésre úgy ugrott ki az ágyból, mintha hidegvizet öntöttek volna a nyakába.

Megborzongott a lehült szobában, kiment megmosakodni, aztán felöltözött és néhány perc alatt összerakta a legszükségesebbeket. Valahonnan kerített egy nagy, vállraakaszthatós táskát, mindent belegyömöszölt, behuzta a zippzárat, aztán elgondolkodva keresgélt a gyerekruhák között. Végül kiválasztott egy vízhatlan overált, kapucnisat, még szerencsésnek is érezte magát hirtelen ezzel a váratlan esővel. Újságpapírokat húzott elő a szekrény aljából, meg egy pár magasszárú babacipőt, és az összegyűjtött holmikkal bevonult a fürdőszobába. Negyedóramulva került elő, megnézte az időt és mivel úgy érezte, hogy késésben van, hívott egy taxit. Kiszaladt az előszobába, végignyitogatta a szekrényeket, s kicsit már ideges volt, hogy nem találja meg amit keres, de aztán elégedetten rángatott ki egy nagy bőrönd alól egy másik válltáskát, az előzőhöz hasonló zippzárúval, s telerakta a szekrényből taláalomra kihuzigált ruhadarabokkal. Gondosan bezárta és fölkapta a másikat is, könyökével nyitotta ki az előszobaaajtót és egyensúlyozva lement a taxihoz. A sofőr kiszállt, s emig a csomagtartóba berakta a két táskát, Judit odaszólt neki, hogy még felszalad a

gyerekért. Eszébejutott, hogy a lakásban hagyta a kulcsát, s attól félt, hogy esetleg becsapódott az ajtó, de szerencsésjére a nagy huzat ellenére is tárva nyitva találta. Odabenn felkapta a táskáját, még belepillantott a kulcs és a levél miatt, aztán a kulcsot kivette és az asztalra dobta. Az előszobafogasról leakasztotta ernyőjét, nem nagyon szerette, de arra gondolt, hogy most még ez is jól jöhet. Aztán bement a fürdőszobába, fölkapta azfüldön álldogáló apró, overálos alakot, és az ajtót becsapva magaután, a kiskapucnist magához szorítva, lesietett a lépcsőn és beült a taxiba. A pályaudvarnál, miután fizetett, megkérte a taxist, hogy mielőtt előveszi a csomagokat, nyissa ki az ernyőjét, a gyerek miatt. Két vállán egy-egy táskával, egyik kezében az ernyő, másikban a mereven hozzásimuló kistest - igazán szépen meg volt pakolva, feltűnőbb már nem is lehetett volna. Ahogy a szitáló esőben a pályaudvar bejáratához ért, biztos volt benne, hogy valahonnan valaki figyeli. Körülnézett, tekintete a szemközti emeletes bérház egyik ablakán állapodott meg. Hirtelen lebbent a függöny, mintha ijedten mögéhuzodtak volna. Gyöngye fény szűrődött ki a szobából, ahhoz épp elég, hogy a leskelődő sziluettjét körülrajzolja. Judit büntídatesan elmosolyodott, hiába, gondolta, ezt már nem lehet visszacsinálni, bár még elég korán van ahhoz, hogy munkaidő előtt odaérj és visszatedd az egészet. Belépett a váróterembe, az órára pillantott, mindjárt indul is a vonatja, a végén még majd futhat utána. De kényelmesen elérte, felszállt, és oldalazva lépkedett a folyósón végig. Minden fülke teljesen üres volt, így hát benyitott az egyikben, s megkönnyebbülten csusztatta le vállairól a táskákat és a

kis overállossal az ülésben leült, az ülésen fáradtan hátra-
dőlve szeméit behunyta. Szinte ugyanabban a pillanatban,
ahogyan a vonat elindult, kinyílott a fülke ajtaja, s
Judit ijedten nyitotta ki a szemét, s ösztönösen összerán-
dulva, védekezően az ülésben tartott kis alak fölé görnyedt.
Az ajtóból két álmos szemű fiú nézett rá zavartan, nem ér-
tették, hogy miért reagált ilyen hevesen arra, hogy rányi-
tottak. Tanácstalanul álldigáltak néhány másodpercig, aztán
elnézést kérve kihátráltak és behúzták a fülke ajtaját. Az
egyik még visszanezett az üvegenekeresztül, és látta, ahogy
a nő szinte megkönnyebbülten dől hátra az ülésen, s a vas-
tagon bebugyolált gyereket szorosán magához öleli. A követ-
kező üres fülkébe letáboroztak, csomagjaikat lazán a föld-
re és az ülésre dobálták és lehuppantak egymással szembe,
kellemesen imbolyogva az egyenletes rázkódástól. Egyikük
sem lehetett husznál több, furcsán festettek ebben a korai
időpontban utazáshoz nem illően elegáns, korukhoz képest
kissé nagyvilági öltözkéjükben. Mindketten feltűnően bő nad-
rágot viseltek, hozzá egészen világos árnyalatu, könnyű
vászonzakót, alatta selyeminget és sötét nyakkendőt, amit
félleg eltakart a hanyagul átvetett színes sál. Átszellemült
arcukban volt valami hasonlóság, s olyan odaadó figyeleme-
mel csüggtek egymáson, mint egy farcsa szerelmespár. Némán
és mozdulatlanul meredtek egymásra néhány percig, aztán a
menetiránynak háttal ülő behunyta a szemét és torkát köszö-
rülve megkérdezte:

- Kapcsolatban áll az illető személy sötét, misztikus ha-
talmakkal?

- Természetesen! -

- Természetesen! - A fiu hirtelen kinyitotta a szemét, izgatottan felugrott, és hadonászni kezdett. - Légy-szives, csak igennel, vagy nemmel válaszolni, jó?

Egyébként, hogy jut eszedbe egy ilyen kérdésre azt válaszolni, hogy természetesen? Mi természetes abban, ha valaki túlvilági erőkkel tart kapcsolatot?

A másik nyájas mosollyal nézte, szemével követve az izgatottan fel-alá mászkáló alakot.

- Egyáltalán nem állítottam, hogy természetes lenne ilyen kapcsolatban lenni bárkivel. De az én emberemnek mégis ez volt a természetes. Különben igazad van, tartsuk be a játékszabályokat. Csak semmi személyeskedés, ami felhergelné a vesztésre álló fél indulatait.

Mindketten órájukra néztek, s az idegesen ácsorgó fiu megadóan bólintott.

- Tényleg, már tiz másodperccel túlléptem a megadott időt. Nem is tudom, mi van ma velem... Azt hiszem jobb, ha feladom.

A másik is felkelt, nyugtázkodott és az ablakhoz lépve nyugtatgatta barátját.

- Nem kell így odalenni, sajnos ezzel az átszállással peched volt. Ehhez a dologhoz nyugalomra és koncentrálásra van szükség. Leeresztem az ablakot, ha nem zavar. - óvatosan, hogy a ruhája ne koszolódjon, megfogta a fogantyut és lehuzta. Friss hideg reggeli szél csapta meg őket, a fiu kihajolt az ablakon. Hirtelen oldalra kapta a fejét,

mert a másik fülkéből összegyűrt újságpapírok áradata repült ki, s még látta, ahogy az előbb olyan különösen megrémült nő egy pillanatra ránéz, s bosszankodva, - talán mert ő is épp akkor hajolt ki az ablakon - a fejét gyorsan visszahuzta.

- Az a nő, tudod, a szomszédos fülke utasa, aki olyan különösen viselkedett, mert szerintem semmitem indokolta, hogy olyan rettenetesen megrémüljön, amiért benyitottunk hozzá, azt hiszem haragszik ránk. - Feltolta az ablakot, zsebkendőt vett elő és gondosan megtörölgette a tenyerét.

- A vonaton ennek természetesen kellene lennie. Vagy gondolod, hogy ennyire ijesztőek vagyunk?

A másik fiú ásitott egyet és megrázta a fejét.

- Egyszerűen csak elbóbiskolhatott, s olyasmit álmodott, amibe tulságosan is valószínűen illeszkedett az ajtónyitás zaja. - Karbatette a kezét és mégegyet ásitott.

- Tudod arra gondolok, mikor az ember azt álmodja, hogy végre nagy nehezen bemenekült egy szobába valaki elől, utolsó erejével még elfordítja a zárban a kulcsot, aztán egy székhez tántorog, hogy kimerülten és megkönnyebbülten végre lerogyhasson rá, s akkor hallja, hogy az ajtó, amit sikerült bezárnia, most akadálytalanul mégis kinyílik...

- Jó, jó, elég, hagyjuk a részleteket, nekem is van elég fantáziám, hogy kitaláljam mi történt.

A másik bosszankodva nézett rá és megint felpattant.

- Mondcsak, mi ütött ma beléd? Pizskálódsz és kioktatsz, pedig tudod jól, hogy nem egy olcsó kis rémálmod akarok neked színezn.

A barátja elnevette magát és kezét nyujtva az ülésre huzta.

- Nyugi, csak hülyéskedek. Pontosan tudom mire gondolsz. A nő azt álmodja, hogy valami zürös helyzetben kinyílik egy ajtó, aminek egyáltalán nem szabadna kinyílnia, erre jövünk mi, és benyitunk a fülkébe, mire ő felriad és ott áll előtte két idegen férfi, de mivel álmában is két férfi üldözte, ez már túl sok az idegeinek. Na. Ettől viszont még nem kéne ránk félóra múlva is haragudnia.

- Miből gondolod, hogy még mindig ideges? - Csodálkozott el a másik - Talán felcsaptál vasuti gondolatolvasónak? Mind a ketten elvigyorodtak és kényelmesen felrakták lábukat a szemközti ülésre.

- Kalauz bácsi ennek nem fog örülni, kisfiam. Na, honnan veszed, hogy a szomszédunk még mindig morcos ránk, kivele, vezess be a telepátia titkaiba.

- Onnan veszem, hogy az előbb, mikor kinyitottam az ablakot, a nő éppen egy mázsa módszeresen összegyűrt szines és fekete fehér ujságlapot eresztett épp szélnek, és mikor észrevette, hogy észrevettem, felettébb ellenséges pillantással bámult rám, aztán köszönés nélkül faképnél hagyott. Hirtelen keserves fékcsikorgás hallattszott, a vonat nagyot zökkenve megállt, az üléseken levő csomagok szanaszét repültek, s a két fiu hiába kapaszkodott volna a kezükügyébe eső dolgokba, végülis nagy robajjal a földre zuhant. Fejük nem koppant túl nagyot, a plüsshuzat felfogta az ütés erejét, de azért mikor végre sikerült feltápáskodniuk, keserves arccal tapogatták magukat, és káromkodva próbálták

rendbehozni ruhájukat. Aztán kimentek a folyosóra, s óvatosan, mintha váratlan támadástól tartanának, úgy egyensúlyoztak végig a kihalt fülkék sora előtt, s a vonatajton kihajolva próbáltak megtudni valamit a helyzetről. Az ablakokban kíváncsian nézelődtek az utasok, találgatták, hogy mi is történhetett, de aztán a várakozást elunva hamarosan visszahuzódtak a helyükre. Vasutasok szaladtak a sinek mentén, időnként lehajoltak, és benéztek a vonatalá, Találomra megütögettek egy-egy kereket, s olyan volt, mint ha valakit, vagy valamit keresnének. Végül a fiuk is visszafordultak, hogy lepihenjenek a kupéjukba.

- Szerinted az ideges szomszédnőnek nem lett valami baja? - kérdezte az egyik, mielőtt beléptek volna az ajtón.

- Furcsának találom, hogy ilyen nyugodtan tűrte ezt az egészet. Mégcsak egy kicsit sem sikitott.

- És ki sem dugta az orrát azóta - tette hozzá a másik.

- A gyereknek nem tehetett túl jól ez a döccenő - Hallgatózva ácsorogtak a két fülke között, aztán valamelyikük végre elszánta magát.

- Gyere, nézzük meg mi van velük. Majd kopogunk, mielőtt belépünk, így talán nem ijesztünk rá.

A kupé ajtajának függönye be volt huzva, megpróbáltak egy résen át bekukucskálni, de mivel csak a nő mozdulatlan lábait sikerült felfedezniük, s odabentről semmi maj nem szűrődött ki, erélyesen megkocogtatták az üveget. Semmi válasz nem érkezett, s odabent semmisen változott. A hátrébb álló fiu türelmetlenül megbökte tétovázó barátját.

- Menj már! Legfeljebb kirug, de lehet, hogy valami bajuk

Óvatosan elhúzták az ajtót, s aztán szótlan mozdulatlan-
sággal meredtek a látványra. Odabenn egy idegen nő ült,
levelet olvasott, és fején fülhallgatóval, szemén egy sötét
napszemüveggel ringatta magát a hallhatatlan zene rit-
musára. A kupé egyébként teljesen üres volt, a gyerekek
semmi nyoma. A csodálkozástól még arról is megfélekedtek,
hogy engedélyt kérjenek a belépésre, s lassan közelebb
nyomultak az asszonyhoz, aki, nyilván a nagyon hangosra
állított magnó miatt, még mindig nem vette őket észre. A
vonat ebben a pillanatban egy újabb, az előbbinél kissé
gyöngébb rándulással elindult, s a fiuk tehetetlenül zu-
hantak a gynutlanul olvasgatóra. A nő rémülten sikított,
ők meg kétségbeesetten szabadkoztak, s próbálták megma-
gyarázni a helyzetet, miközben a nő összetört szemüvegét
és a széttaposott fejhallgatót a földről fölkapva ijed-
ten hátrált ki a folyosóra. A csodálkozó kalauz, aki épp
arrajárt, kíváncsian nézte, ahogy mi történik, mire a nő
végre összeszedte magát, s megnyugtatta a vasutast, hogy
csak egy kis félreértés történt. A fiatalemberek vélet-
lenül őhozzá nyitottak be, de már nincs semmi baj. A ka-
lauz hitetlenkedve csóválta fejét és rosszállóan mérte
végig a két betolakodót, aztán mindhármuk jegyét kérte,
miközben a fiuk bocsánatkérések közepette próbáltak ki-
jutni a kupéból. Ugy látszik, a szerencsétlen események
megállíthatatlanul folytatódtak, mert véletlenül meglök-
ték a vasutas táskáját, amiből koppanva esett ki egy ha-
talmas, ezüstösen csillogó lyukasztó.

- Maguk is megérik a pénzüket - morogta a kalauz, miközben nyögdécselve lehajolt, hogy megkeresse az ülés alá becsuszott szerszámot. S ahogy a földön térdepelve kotorászott, valamit találhatott, mert csodálkozva felkiáltott, s aztán egyik kezében a lyukasztóval, a másikban pedig egy egészen kicsi gyerekcipővel tápáskodott fel, és meglepetten nézett az asszonyra.

- Ne haragudjon, nem a magáé ez a cipő? - kérdezte, s mikor a nő zavarodott arcára pillantott, majd tanácstalanul ránézett a fiukra, látta, hogy valami baklövést követett el, úgyhogy röstelkedve szabadkozni kezdett.

- Persze, nem is úgy gondoltam, csak valahogy ez jött a számra, ne haragudjon. Hogyis lehetne a magáé, hiszen megvan mind a két cipője! - saját idétlen viccén vihogva, zavarában a babaholmit zsebrevágta, s a másik két utasról megfélekezve, gyorsan odébbállt. Ők hárman ottmaradtak, egy darabig még döbbenten néztek egymásra, a nő hol az egyikük, hol a másikuk tekintetébe kapaszkodott, aztán a fiuk némán kimentek, halkán becsukva maguk mögött az ajtót.

A folyosón az ablakon kibámulva ácsorogtak, s miközben az egyikük szórakozottan füttyürészett, a másik, mintegy mondkát, vagy mint egy mágikus kis versikét, úgy mormolt sokszor ismételve a szavakat.

"Fekete, fehér, igen, nem, fekete, fehér, igen, nem"

- Gondoltam! - vágott közbe hirtelen a másik, a füttyürészést abbahagyva.

- Nocsak! És hol óhajtod? Itt helyben, vagy odabenn?

- Természetesen bent, kellemesen elnyújtózva. Ehhez a játékhoz nyugalomra és koncentrálásra van szükség. Na, gyereünk befele.

Egymásra vigyorogtak, és a fülke ajtaját magukra zárva belefogtak a dologba.

Órájára pillantott, aztán felnézett a pályaudvar órájára és arra gondolt, hogy még beugorhatna a büfébe egy kávéra. Tízperc eléglesz, addig sem kell a vonatban üldögélnie, s a barátkozni, fecsegni vágyó utasokköztt feszengve ugytenni, mintha olvasna. Beállt a pénztárnál a sorba és apró után keresgélve hirtelen arra gondolt, hogy vajyon hova is tehetete az utlevelét. Már látta magát, ahogy a bámésszkodók örömére, ideges határőrök türelmetlen topogásátólkkisérve, órákig kotorászik, és sehogysem tud rájönni, hogy jegyét és iratait melyik csomagjába, ruhájába tehetete. Ez nála valami féle örület-tünet volt, ő legalábbi így hívta, mert bár rengeteget utazott és mindig elhatározta, hogy megjegyzi a dolgai helyét, mikor arra került sor, hogy elővegye őket, kétségbeesve tapasztalta, hogy fogalma sincs róla, merre vannak. Ilyenkor úgy érezte magát, mint gyerekkorában, mikor nagyon felizgult valami kellemetlen dolog miatt, és akárhogy is próbálta visszatartani, bepisilt, néha nyilvános helyeken is, mindenki szemeláttára. Egyik barátja azt állította, hogy ez a felnőttkori dolga "okirat és egyenruha" fóbia. Most minden esetre itt volt a kezében az utlevel, belepillantott, megvoltak a jegyek is. Elhatározta,

hogy ez egyszer nem fogja hagyni, hogy előforduljon vele a szokásos, megalázó tortúra, inkább végig a kezében szorongatja az iratait. Megvette a kávéblokkot, s a gőzölgő itallal leült egy üres asztalhoz. Bőröndjét szorosán a lábánál állította, és magaelé bámulva kótyvolgatott. Váratlanul egy fiatal nőt pillantott meg, egészen közelről látta az arcát, ahogy mozdulatlanul egyenesen a szemébe bámulva ül az asztal másik oldalán. Nem értette, hogyan került oda, nem vette észre, hogy mikor lépett hozzá és mikor telepedett le veleszemben. Zavartan körülnézett, szinte az összes asztal üres volt. Nyugodtan kereshetett volna magának egy másik helyet is. Visszafordította a fejét, és titokban abban reménykedett, hogy hivatlan asztaltársa, ahogyan ott termett, ugyanugy szépen el is tűnt, és nem okoz több fejtörést neki. De a nő ott ült, és nem vette le róla a szemét. A különös az volt az egészben, hogy néhány pillanat elteltével egyáltalán nem volt ellene a dolog, megnyugtatta a sötét, mozdulatlansága ellene is intenzíven sugárzó szempár. "Lehet, hogy hipnotizál?" kérdezte magában és érezte, hogy mindenféle különösebb ok nélkül elvigyorodik. Aztán hirtelen észébejutott, indulni kell, különben lekési a vonatot és a következő csak holnap ilyenkor megy. Bőröndje fülét megmarkolva fölállt és valami köszönősfélét mormolva, megpróbált kikászálódni az asztal mögül, miközben a nő tekintete odaadóan, szinte várakozón tapadt az arcára. Ugy érezte, mintha összesűrűsödött volna körülötte a levegő, vagy inkább for-

ditva, mintha légüres térben kellene haladnia. Biztos volt benne, hogy mozdulatai olyan lassuak, mint az űrhajósoké, s ahogy az ajtó felé tartott, látóhatára csücskében a nő is felemelkedett és távoli árnyékaként megindult utána. A peronon kavargó tömegben csak nagyon nehezen tudta keresztülverekedni magát, hogy eljusson a másik oldalon levő első vágányra, s miközben a hangosbemondó vonatának azonnali indulását harsogta, s az iszonyu zsivaly saját köhögésének hangját is elnyomta, tisztán hallotta a lépteit távolról, kitartóan követő cipősarkak kopogetását. A lába a vonat lépcsőjén volt, bóröndjét maga előtt feltornászva arra koncentrált, hogy semmiképpen ne nézzen hátra, mert nyomban sóbálvánnyá merevedik, vagy hasonló szörnyűség történik vele. Érezte, hogy aprókat döccenve elindultak, s ekkor halkán, egészen közelről egy hang a fülébe süttogta: "Az utlevele! Itt maradt az utlevele!"

Rémülten ugrott le a mozgó vonatról, csomagja szinte magával rántotta, s néhány bukdácsoló lépés után egyensúlyát visszanyerve, ijedten keresgélt, mert seholsem látta a közelében azt, aki megszólította. Aztán tiz-tizenöt méternyi távolságban észrevette a nőt, ott állt mosolyogva, utlevelével integetett, s némán tátogó szájjal próbált valamit kiabálni, de a rettenetes zaj elnyelte a hangját. Kétségbeesetten nézte a távolodó vonatot, és sorsába beletörődve, a rossz előérzettől szinte vacogva megindult a várakozó alak felé.

A büfében visszaültek előbbi asztalukhoz, s miközben újabb

kávójukat iszogatták, a nő szabadkozva kért bocsánatot, hogy végülis miatta késte le a vonatot, de sehogysen tudta utolérni, pedig végig rohant utána. "Dehogysis rohantál, szép komótosan sétálgattál." gondolta dühösen, Őha akartál, utolérhettél volna, alig birtam vánszorogni ezzel a dögnehez bőrönddel. De te, már akkor elhatároztad, hogy nem utazom sehova, amikor kiszurtál ennél az asztalnál és elhipnotizáltad az utlevelemet."

Bosszantották a saját, képtelen gondolatai, habár érezte, hogy valami hasonló dolog történhetett vele, s hogy a megeredt nyelvű, váratlan jó kedvre derült nő befolyása alá került, abban is biztos volt. "Nem számít, majd elmegyek holnap, az az egy nap ide-vagy oda... Ahhoz képest, hogy örökre itthagynom ezt az egészséget, tulajdonképpen se nem oszt, se nem szoroz."

A csomagot beadták a megőrzőbe, huszonnégy órára. A nőnek csak egy válltáskája volt, azt sem lehetett túl nehez, mert könnyedén lépkedett mellette, s az embereket, akirakatokat bámulta. S közben elmesélte, hogy vidékről jött, egy vidéki városból, hogy erre se kutyája, se macskája, s hogy tulajdonképpen azért is ült le az asztalához, mert úgy érezte, tőle szívesen kérne segítséget, benne biztosan megbizhatna. S hogy lakást keres, egy olyan helyet, ahol valamivel ledolgozhatná a lakbért, talán, ha egy idősödő asszonyt gondozna...

Olykor, szinte megállította, ahogy kérdőn, kutató szemekkel az arcába nézett, mintha azt firtatná, hogy tart-e még különös felbukkanásának hatása. "Valyon miből tudta,

hogy pont hozzám kell fordulnia. Amit a bizalomról fecsegett, meg a szimpátiáról... Egyszerűen csak gondolatolvasó és hipnotizőr! Kihalászott egy csomó ember közül és most úgy tesz, mintha nem tudná, hova megyünk. Fogadok, ha azt mondanám, hogy nem tudok segíteni, a szememközé nevetne, kézenfogna és elvezetne a nagynéném lakására. Örület!"

Végülis bevallotta a nőnek, hogy véletlenül tud egy ilyen lehetőséget, mivel ő hosszabb külföldi utra megy, többéves üzleti utra és a nagynénje, akivel eddig élt, és akinek ő volt az egyetlen rokona, most valami élettárs-féjét keres, vagy inkább egy jó barátnőt, akivel megoszthatná a mindennapjait. "Hogy-hogy csak volt?" Kérdezte váratlanul a nő, és hirtelen zavarbajött, mert először nem tudta, hogy mit is akar, utána meg elszégyelte magát, mint akit hazugságon kaptak. "Ugyis tudod, hogy-hogy!" gondolta dühösen. Aztán mégis inkább azt mondta, hogy ez csak amolyan nyelvbottlás, s azt akarta mondani, hogy ő az egyetlen rokona, de most egy időre kénytelen a nénit magára hagyni. Egészen besötétedett, márcsak egy-két saroknyira voltak nagynénje lakásától, s őt ismét elárasztották a szokásos rossz érzések, amit évek óta nem tudott leküzdeni, ha az öregasszonyt néhány száz méteres körzetben magamellé tudta. Egy könyvesbolt kirakata előtt megálltak, belsőszéből előhalászott egy noteszt, aminek egyik üres lapjára pársorban leírta, hogy ez a nő régi osztálytársa és hogy pont ilyen helyre lenne szüksége, ilyen munkához lenne kedve. Kérte a nagynénjét, fogadja magához,

szerinte nem fog csalódní benne. A papírt összehajtotta, és átadta a nőnek. Kérte, hogy csak annyit mondjon nagynénjének, hogy a pályaudvaron akadtak össze, nem kell őt ezzel a vonat-lekésősdivel idegesíteni, amugyis elég rossz az egészségi állapota. Megadta a címet, elmagyarázta, hogyan juthat oda, és mivel már nagyon kimerültnék érezte magát, fásultan beleegyezett, hogy másnap délelőtt ugy kilenc óra tájban ugyan ezen a helyen találkozzanak. "A vonat ugysis csak este indul." mondta nevetve a nő, s végre elbucsuztak. Még látta, ahogy a másik futva, mintegy késésben levő gyerek nekiiramodik, s a sarkon, mielőtt befordult volna, megállt és kedvesen integetett, akárha régi ismerőse volna.

Először ug gondolta, hogy szállodában alszik, de még sétálni akart egyedül, hogy kitisztuljön a feje a különösen végződött nap után, aztán mégis ug döntött, hogy inkább a pályaudvarra megy erre az egy éjszakára, olvasgat reggelig és a randevu előtt uszik egyet, hogy felfrissüljön. "Lehet, hogy nem kellett volna belemennem ebbe a városnézősdibe. Mostmár mindegy, megmutatom neki a környéket, hogy ismerős legyen egy kicsit, hogyha le akar szaladni, mondjuk a közértbe, vagy elintézni valamit a nagynéném mindennapos dolgaiból... Mégis csak idegen, ne kelljen kérdezősködni... És holnap, holnap végleg itthag yok mindent!" Gondolataiba merülve baktatott a pályaudvar-felé, észresem véve, hogy keresztülmegy a piroslámpákon, időnként szórakozottan átvágott forgalmas főutcaákon, s anél-

kül, hogy különösebb oka lett volna rá, ott ment át, ahol épp nem volt zebra. Nem vette észre, hogy már jó ideje egy rendőr autó követi teljesen szabálytalan sétáján, úgy tiz-tizenöt méter távolságból, lépésben haladva a járda-szegély mellett. S mint a filmekben szokás, váratlanul lecsaptak rá, ahogy a legközelebbi tilosba belegyalogolt. Teljesen megdermedt a hirtelen előtte termett két egyenruhás láttán, s rögtön gépiesen kotorászni kezdett zsebeiben a személyigazolványa után, s amikor szeme véletlenül az egyik rendőr tenyerét csapkodó gumibotjára tévedt, kiver-
te a veríték. "Uristen, nincs nálam, külföldre nem viheti magával az ember. Most mi a fenét csináljak?" gondolta riad-
tan, aztán magyarázkodni kezdett, hogy lekéste a vonat-
ját és csak az utlevele van már nála. Azt pedig sajnos gondosan bepakolta a bőröndjébe, mielőtt a csomagmegőrző-
be berakta volna.

- Hogy nehogy elveszzen, ugye, ugye? - kedélyeskedett az egyik rendőr és sokatmondó pillantással nézett társára.

- Természetesen azért. Nézzék, biztosan egy kicsit gyanu-
san hangzik, de kérem higgyék el, ez történt.

Idétlenül érezte magát, tudta, hogy papírok nélkül mász-
kálni az éjszakai városban nem túl okos dolog, s ahogy ta-
nácstalan toporgása közben hátrafordult, s megpillantotta a veszteglő rendőr autót, biztosra vette, hogy beviszik a legközelebbi őrszobára. Tehetetlen düh fogta el, arra gon-
dolt, hogy mindez egy ismeretlen nő szeszélyének a követ-
kezménye, s megfogadta, hogyha ezt a kis éjszakai kalandot

megussza, semmiképpen sem megy el a holnapi találkára. Inkább a pályaudvaron egy WC-fülkében tölti az egésznapot csomagjával együtt, s közvetlenül az indulás előtt a tömegben keresztülrohanga, mindenféle látomásnak és hangnak fitytyethányva felugrik a vonatra, s bezárkózik a kupéjába. Mert biztos volt benne, hogy másnap a nő a keresésére indulna a városban, s ha gondosan el nem rejtőzik előle, bizonyosan rátalálna, és újra megakadályozná az elutazását. Kétségbeesett fantáziálásából a rendőr hangja rázta föl.

- És azt mivel magyarázza kedves uram, hogy már vagy tizperce minden piroson keresztülment, nem beszélve arról a tényről, hogy mint egy kótyagos, ide-oda sétál az uttest egyik oldaláról vissza a másikra, cikk-cakkban, anélkül, hogy a kijelölt gyalogátkelő helyeket figyelembe venné? Nem tudott mit válaszolni, érezte, hogy vesztett játszmában van, ráadásul egyáltalán nem volt kedve játszani.

- Nézze uram, - mondta a rendőrnek reményvesztetten - ma elég rossz napom volt és egy kicsit elgondolkodtam a bajaimon. Ha akarja megérti, ha akarja nem, a maga dolga. A rendőr felkapta a fejét a megváltozott hangra és elvörösödve ráripakodott.

- Hogy mi a dolgom, azt csak bizza rám, azt én pontosan tudom anélkül, hogy maga itt kioktatna. Azt viszont úgy lát-szik egyáltalán nem tudja, hogy a maga dolga micsoda, sőt nem csak dolga, hanem állampolgári kötelessége is!

"Egyre jobban belehergeli magát, ennek mostmár vége." gondolta, s miközben a másik egyenruhás valami papirokkal baj-

lódott, észébejutott, hogy nincs nála egy fillérse, pedig valószínűleg meg fogják birságotolni, amilyen rosszul alakul az ügy.

Kérem, vegyük csak sorba. Először is közlekedési kiharágásért lesz szives fizetni 500,- forintot. Halmozott kihágás! - tette még hozzá elégedetten, aztán várakozó mosollyal, kezét a hátamögött összekulcsolva bámult az arcába.

- Ez lett volna egyszer. Természetesen uraságnál pénz sincs, mivel azt is, hogy el ne veszítse, miután lekéste, sajnos, a vonatját, szóval azt is az utlevelével együtt elcsomagolta. Másodszor, - mondta, miután összevigyorgott társával, aki elismeréssel nyugtázta éleselméjűségét - másodszor mindenféle iratok nélkül találtuk uraságot az utcán ebben a kései órában, így aztán uraságod nem tudta igazolni személyazonosságát. - Söhajtott, s körmeit nézgetve, szomoruan ingatta fejét, mint a filmekben a kérlelhetetlen seriff, aki a következő pillanatban hatalmas ütést mér áldozatára.

- Sajnos, sajnos. Ma este csupa sajnos. Hát akkor fáradjon uraságod a meseautóhoz, beszállítjuk egy barátságos órszobára és majd meglátjuk, hogy az aggódo feleség előkeríti-e valahonnan az óvadékot.

Ezen már röhögniük kellett, s utban a rendőrség felé, ő is kénytelen volt savanyu mosollyal nyugtázni, hogy sajnos. Nem is tehettek volna mást, még ha nagyon jó indulatuk is lettek volna. Az órszobán megvárakoztatták, csak két-három

óra múlva került elő valaki, aki bemondás után felvette az adatait, mialatt ő kénytelen volt belátni, hogy az az egyetlen megoldás, ha minél előbb, minél kisebb felhajtással akar innen kikerülni, ha felhívja nagynénjét, s megkéri az idegen nőt, hogy hozza el az iratait. Megengedték, hogy használja az asztali készüléket, s hosszadalmas, szégyenletes magyarázkodás után, - nagynénje hisztérikusan sirva vonta felelősségre, amiért nem jött haza azonnal, ha már lekéste a vonatot - végre megbeszélte az álmából felrázott új lakóval, - mint kiderült, Juditnak hívták - hogy lesz olyan kedves és taxiba ül azzal az átkozott személyigazolvánnyal, hogy őt kiszabadítsa. Verejtékező arccal tette le a telefont, s bosszusan vette tudomásul, hogy a kínos beszélgetést az a két rendőr is végighallgatta, akik behozták, s szemmel láthatólag igen jól szórakoztak rajta. "Most bezzeg hirtelen előkerültetek," - gondolta dühösen - "pedig az előbb már azt hittem, hogy a föld nyelt el benneteket." Ideges volt, s bár évek óta nem dohányzott, most irigykedve szagolta a cigarettafüstöt, nagyon rágyújtott volna. S mintha csak a gondolataiban olvasna, fogjulejtője nyájas mosollyal felékinálta gyűrött cigarettacsomagját. - Parancsol? - kérdezte csaknem kedvesen, s egy "szórásem érdeemes" arckifejezéssel nyugtázta alázatosan csengő, hálás "köszönöm, nagyon köszönöm"-jét. "Rendőr-etikett" gondolta, miközben mohón beleszívott a cigarettába, de igazából már nem is volt mérges. A csipősen tüdejébe ha-

toló füst megnyugtatta, s a rég elfelejtett mozdulat, ahogyan az izzó parazsat arcához közelítette, meg amikotin szédítő hatása emlékeket idézett benne, amiken elmerengett, megfélekedve az órszobáról, s az egész Őrületről, ami tegnap kezdődött és sehogyan sem akart végetérni. A telefoncsörgésre kapta fül a fejét, s az egyik rendőr néhány utbaigazító szó után feltápáskodott és kiment, hogy beengedje Juditot. A nő fesztelenül mosolyogva lépett be az ajtón, bátorítón nézett rá, és átadta az ominózus iratot. Adatokat egyeztettek, felvették a tényállást, vagy mit, s ostoba, gunyolódó óvodásnak szóló tanácsokkal látták el, valószínűleg azt hitték, hogy Judit a barátnője, aki előtt megalázó lehet számára a megbüntett kisfiu szerepében ácsorogni. Egyébként, ha nem is megalázó, de elég kínos volt a dolog így is, egyszerűen csak azért, mert egy olyan embertől kellett végülis segítséget kérnie, - és kapnia is - akit az elmúlt órákban jó néhányszor a pokolra kívánt. Már majdnem kint voltak az ajtón, amikor az egyik rendőr utánuk szólt. Csodálkozva fordultak hátra, s az a férfi, aki az előbb cigarettával kínálta, elnézést kérő mosollyal lépett hozzájuk.

- Ne haragudjon kisasszony... ugye kisasszony? Vagy asszonyomnak szólithatom? - s mivel választ nem kapott, szinte szabadkozva folytatta.

- Arról lenne szó, hogy az urnak van még nálunk egy kiegyenlített számlája és azt hiszem, hogy csak maga segítheti ki a szükséges, egyáltalán nem túl nagy összeggel.

Judit értetlenül ránézett, aztán a rendőrrre, aki készségesen előadta a tényállást és mintegy megkönnyebbülten vette át a pénzt.

Végre kívül voltak az épületen, s megindultak a hűvös, elcsendesült utcákon céltalanul és némán kószálva egy darabig, mint két megilletődött, frissen összeismerkedett szerdames, akik egymás kezét sem merik megérinteni.

- Ugy lépkedünk itt egymás mellett, mint két tinédzser. Legalább kétméter távolság van köztünk, észrevette? - szólt meg váratlanul Judit, aztán hangosan felnevetett, ahogy elképeát arcára pillantott.

- A gondolataiban olvasok, ugye? Képzelem, mi mindennek elmondott magában tegnap óta.

Megálltak, mert úgy érezte, hogy remeg a lába, s a nő szavaira zavarosan összekuszálódik valami a fejében.

- Mondja csak, - fordult Judit felé dühösen - mi a fenének ült le az asztalomhoz, amikor volt tiz üres másik? De nehogy a szimpátiáról, meg a bizalomról kezdjen el megint szónokolni.

A nő mosolygott és tovább akart lépni, s maga is megdöb-bent, amilyen durva mozdulattal elkapta a kezét, hogy megállítsa.

- Kivele! És mi volt az a kis játék az utlevelemmel? Nem azt mondom, hogy ellopta, az túl erős lenne. Biztosan ott felejtettem az asztalon, eléggé figyelmetlen vagyok az ilyen dolgokban. De maga észrevette, és rögtön szólhatott volna, vagy ha valóban csak később kapcsolt, akkor is vi-

dáman utolér, ha akar, hiszen alig vánszorgtam azzal a hatalmas kofferral! Mondja meg mért tette ezt, mért várta meg, amíg elindult a vonaton? Hogy aztán nevetve leszál-
litson róla? Mi történik itt? Mit akar maga tőlem? És mért pont tőlem?

A végén már kiabált a nő arcába, s úgy szorította a kar-
ját, hogy hangosan megroppant a csontja.

- Engedje el... eltörri a kezem... hallja? - Judit rémül-
ten tépte ki magát markolásából és könnybelábadt szemmel masszírozta a kezét. Aztán táskájából egy borítékot vett ki, és felindultan az orraelő tartotta.

- Miért, miért? Ha olyan könnyű lenne elmondani...

A borítékból két fényképet vett elő.

- Nézze meg ezt a képet, tessék, ezt itt, nézze közelebről, egy kicsit már homályos polaroid, de amit mutatni akarok, az még jól kivehető rajta! - Remegett a keze, meg sötét is volt, ennek ellenére, ahogyan az egyik képet szeméhes közel-
tartotta, úgy érezte, hogy menten elájul, s nem tudott el-
folytani egy döbbent kiáltást.

- Ki ez? - kérdezte kiszáradt torokkal, s erőlködni ke-
lett, mert néhány másodpercig úgy érezte, hogy még ezt a
két szót sem tudja kinyögni.

- Na ugye! - sóhajtott a nő diadalmasan, habár öröme ne-
ki sem volt sok oka. A képen két alak félközeli volt lát-
ható, egymásba csimpaszkodó fiatal pár, néhány perccel az
anyakönyvi ceremónia után kaphatta le őket a fotós, vaku-
val és váratlanul. Érezni lehetett, ahogy hirtelen, talán

egy kiáltásra odakapják a fejüket, s az éles fénytől elvakulva szemüket becsukják, amitől arcukra kísérteties, hullaszerű kifejezés merevedett. A nő Judit volt, s bár az ő feje kissé bemozdult, hála az ügyes fotósnek, még így sem torzult el kellemetlenül. A férfi vonásai viszont tökéletesen egybemaradtak. S arca félelmetesen hasonlított az ő arcára.

- Mint egyik tojás a másikra, ahogy mondani szokták...

- suttogta a fülébe Judit, s hangjára vagy talán a fülét csiklandozó, egészen közeli leheletének váratlan érintésére, akkorát ugrott rémületében, hogy majd föllökte a mögötte álló nőt.

- Mi történt? - kiáltott fel Judit ijedten, s ahogy ránézett, egészen megsajnálta, olyan sápadt és dermedt volt az arca. Zavartan lépett felé, karját megérintve, hogy kicsit megnyugtassa és elnézést kérjen, amiért ilyen idétlenül viselkedik, de úgy látszik, már teljesen ráijesztett az eddigi kitöréseivel, mert a nő hátrálva elhuzódott tőle.

- Kérem, kérem! Álljon meg és hagyjuk ezt a hisztériás kapkodást abba! - nézett Juditra könyörögve. - Csak azért ugrottam az előbb hátra, mert már teljesen kikészültem én is, és annyira elmerültem a kép nézésében, hogy nagyon megriasztott a hangja. Ne haragudjon rám, nagyon kérem. A nő tanácstalanul álldigált egy darabig, négy-öt méterre tőle, aztán bizonytalanul elnevette magát és közelebb jött. A lámpa halvány fényében még mindig sápadt volt, de lega-

lább nyugalmat előltetett magára, s ettől kissé kisimult az arca,

- Jól van, nincs semmi baj. Kérdezzen.

- Ki ez a férfi itt magával? Rettenetesen hasonlít rám. Ha nem tudnám egészen biztosan, hogy nincs és nem is lehetne, akkor azt hinném, hogy felbukkant egy régen eltűnt ikertestvérem.

- Vagy testvére. Vagy féltestvére.

- Mondom, hogy lehetetlen. Lehetetlen...

- De hát miért? A testvérek apáról is hasonlíthatnak egymásra. Néha jobban, mintha egy anyától született ikerpár volna...

- Nézze, az én anyám abba halt bele, hogy az ikertestvérem bennmaradt. Sehogyanszem tudták az orvosok kikerülni belőle. Az apám meg, szerencsétlen, nem bírta elviselni a dolgot, és öngyilkos lett. Állítólag nagyon szerették egymást...

- Jaj istenem! Micsoda történet... A nagynénje nevelte, ugye?

- Sajnos. Vagyis, sajnos már nem bírom tovább szegényt, pedig tényleg egyedül neki köszönhetek mindent. A férje, ugye... most látom, hogy egy anyakönyvvezető is van a háttérben. Nincsenek esküvői ruhában... Maga legalábbis nincs abban a hagyományosban. - A képfőlé hajoltak és némán figyelték, mintha arra várnának, hogy folytatódni fog a jelenet, előbb-utóbb elkattan a vaku, az ifju pár visszafordul és csak két fejet fognak látni hátulról, amik arcnélküliségükben nem gyötrik majd őket ezzel a

rejtélyes hasonlósággal.

- És hol van ő? A férje?

Judit megint izgatott lett, elvette tőle a képet, és óvatosan visszarakta a táskájába. Aztán elővette a boritékból a levelet és a lámpa vibráló fényefelé tartotta.

- Felolvashatok belőle? - kérdezte félénken.

- Ha van valami köze ehhez a dologhoz... Jól van, olvassa csak. - Megpróbált megnyugtató mosolygással nézni a nőre, de ahogyan az szemét mereven a levélre szegezve, kissé rövidlátó módra belekezdett az olvasásba, az első sorok után lassan elszállt minden nyugalma, s egyszerre csak azt érezte, hogy összekoccan a foga.

"Kedves Judit!

Gondolom, egy kicsit felkavar majd ez a levél, annak ellenére, hogy nem emlékszem arra, hogy valaha bármi is felkavart volna. Én most egyszerűen eltűnök az életedből, még pedig örökre, így hát vedd olybbá, hogy visszakaptad a szabadságodat. /Ami, azt hiszem első hallásra semmit nem jelent neked - most a szabadságra gondolok - de meg fogod látni, hogy előbb-utóbb olyan változások! történnek majd az életedben, amelyek értelmezni fogják, s talán fel-foghatóvá is teszik mostani döntésemet./ Kérlek, ne próbálgatok meg keresni, vagy kerestetni, egyrészt, mert teljesen reménytelen vállalkozás lenne, /éltél itt egy darabig, ismered a közigazgatási viszonyokat, ezzel győzd meg anyámat!/ másrészt, és ezt már kifejezetten neked írom; nem akarom, hogy megtaláljatok. Ez legyen a Te fő szempontod, amikor ebben a dologban döntést kell hoznod.

Judit! Ne keresd az okát ennek az egésznek, ugyanis egyszerű magyarázatot lehetne találni, s ráadásul mindegyik nagyon logikusan is hangzana. De próbáld megérteni, vagy nem, ne is megérteni, inkább csak hagyd, hogy magától működjön, amit most mondok /mert ezt fennhangon is mondogatom, miközben a levelet írom/ nem valaki, vagy valami ellenére, nem is valamiért, vagy magamért teszem meg, amit majd megteszek. Egyszerűen ez történik velem, ide jutottam. /és ezt, hogy "ide jutottam", most ne a szokásos szóolás jelentésében értesd! Nincs semmi negatív értelme, nincs benne sajnálkozás, a múlt felett és nincs benne semmi önsajnálát. Csak a tény maga, hogy most éppen itt tartok./ És ne haragudj, de elhatároztam, hogy most gondolok rád utoljára. A fényképedet, az egyetlen, amit őriztem rólad és tőled, valószínűleg egyszerűen csak kihajítom az ablakon, bár az is lehet, hogy csak megfedkezem róla, és ha odébbállok innen, a fiókban hagyom. /Tudom, hogy te is őrizgetted egy képet kettőnkéről. Judit! Legyen eszed...

Hirtelen abbahagyta az olvasást és szégyenlősen ránézett.

- Ezek már csak... nem fontos részletek. Magának legalábbis nem hiszem, hogy fontosak lennének.

- Miért gondolja, hogy az eddigiek azok voltak? - Olyan élesen és ellenségesen csattant fel a hangja, hogy maga is meglepődött rajta.

- Ne haragudjon, megint ideges lettem... kérem, mondja meg, hogy miért olvasta fel eddig ezt a levelet? Miért kell egy vadidegen ember utolsó levelét a ...

- Várjon, várjon, van még itt valami, ami érdekelni fogja! - kiáltott rá a nő, s előkapott a borítékból egy másik levelet is.

- Meggallgatja?

"Hogy meggallgatom-e? Ó, az álnok, a boszorkány... persze, hogy odahajtom a fejem a guillottin alá, ha hátrakötözött kézzel elébe cipelnek." - gondolta kétségbeesetten, de megadóan biccentett és Judit belefogott a második levélbe.

"Dear Mrs..." - Jaj, ez nem... itt a fordítás. Tehát:

"Kedves Asszonyom! Sajnálattal tudatjuk önnel, hogy férje 19.....-án szerencsétlen körülmények között, autóbaleset áldozata lett. A hivatalos jelentések szerint a balesetet valószínűleg a minden kétséget kizáróan fennálló gyorsrajtás ténye okozta. Azonban a vizsgálat még nem ért véget, az illetékes halottkém szerint elképzelhető az is, hogy férje öngyilkos lett... Kérjük, hogy a holttest végleges azonosítása miatt haladéktalanul utazzon ide. Az utazás költségeit természetesen kirendeltségünk fedezi."

- Ennyi. - Judit ránézett és eltette a levelet.

- Nézze, - szólalt meg rekedt hangon, s fejét elfordította Judit fürkésző tekintete elől, - én felfogtam, hogy miről szólnak ezek a levelek, és azt gondolom, hogy nincs az egészben semmi különös. - Judit izgatottan közbe akart vágni, de ő nem engedte.

- Azt mondom, hogy nincs az egészben semmi különös, és azt értem alatta, hogy nincs benne semmi misztikus, tudja? És azt is mondom ezzel, - s itt érezte, hogy indokolatlanul magasra csap a hangja, s remegni kezd a feszültségtől -

azt is mondom ezzel, hogy még mindig nem értem, miért kellett megakadályoznia az elutazásomat. Megértem, hogy a férje halála felkavarta, és hogy egy hozzá nagyon hasonló férfi felbukkanása kiborította, de ez még nem elég indok ahhoz, hogy egy vadidegen ember életét feldulja! Hallja?! Mióta találkoztam magával, azóta csupa ostoba, értelmetlen dolog történik velem. Olyasmik, amit nincs kedvem senki kedvéért elviselni! Amik megaláznak, érte, amiket szégyelnék az ismerőseim előtt, amit szégyellek magam előtt is, s ami miatt újra kénytelen voltam a nagynénémmel egy olyan beszélgetésbe bonyolódni, ráadásul rosszindulatu hülyék előtt, amilyenek tömkelegétől már évek óta ki vagyok bukva, és két napja elhatároztam, hogy hasonlókat soha többé nem hallgatok végig, inkább elutazom a világ végére, hallja?! Erre maga ellopja az utleveletem, merő érzelésből leszállít a vonatomról és én, mint egy hülyegyerek, csak állok és tátom a számat, és enggedelmesen kísérettem... - kimelegedett a kiabálástól, s a hűvösödő hajnali szélben köhögni kezdett. A nő közelebb jött hozzá, egészen közel, arca ott volt az arca előtt, mint amikor először megpillantotta. Suttogva beszélt hozzá, nyakát lassan kissé előrenyújtotta, fejét lágyan, alig észrevehetően ingatta, akár a kigyó, mikor zsákmányát büvöli, hogy aztán rávesse magát és felfalja.

- Elutaztam és megnéztem a holttestet. Ó, szörnyű volt, teljesen össze volt égve, az arca péppé kenődött roncs. Semmi vonás, semmi ismerős izomdarabka rajta. Foszlányok a ruháiból... A ruhatárát aztán végképp nem ismertem.

Egy tűzbiztos diplomatatáska vázában megtalálták a fényképet, meg az ő iratait. Azt a bizonyos fényképet, tudja... amit ki akart hajítani... vagy csak egyszerűen ott felejtteni... Igen, tagadhatatlan, a fényképen én voltam, az iratok az ő iratai voltak... de az a hulla? Férfi volt és akkorának saccoltam, amekkora ő lehetett. - Szisszenve ejtette a hangokat, a szájából kisikló levegő ingerelve érintette az arcát, szemei örvénylő pontokká váltak, úgy érezte, hogy menten magaukba szivják.

- Na és aztán?! Megrendeztél egy balesetet, hazudtál egy eltűnést, aztán szép nyugodtan visszajöttél és én véletlenül, anélkül, hogy kerestelek volna, megtaláltalak. - A nő hirtelen megragadta a kezét, s hideg erős szorítással az arcához húzta.

- És te erről az egészeztől nem is tudsz! Ez a test nem az ő teste, csak nagyon hasonlít, talán tulságosan is hasonlít az eredetihez! De ez csak a nekem szóló jel, és semmi más! Olyan, mint a vörös rózsza a kabáton! Ujság a kézben a titkos találkán, amit egy ismeretlennel beszéltünk meg... Erről van szó. Hova utaznál, miért?... Nem tudod, igaz? Egyszerűen egy kis idegroncs lennél, aki menekül a zsarnok nagynéni elől? Ugyan! Mit gondolsz, miért tört rád, számodra is teljesen érthetetlenül az elhatározás két napja, hogy elutazz valahova? Mindegy hogy hova, csak el, és örökre el. Végérvényesen. Te mondtad! És ha csak azért indultál, hogy velem találkozz, hogy az örökre el, csak annyit jelent, hogy megtudsz valamit tőlem, az igazi énedről, és ez a tudás örökre megszünteti a régi magadat?... - A nő,

váratlanul, épp mikor úgy érezte, hogy mindjárt elájul, felnevetett, elengedte a kezét és két lépésnyire hátrébb állt.

- Jaj, istenem, ne haragudjon, azt hiszem nagyon magára ijesztettem. Egy kicsit beindult a fantáziám. De látja, semmi más nem jutott eszembe a kérdéséről. Magam sem tudom, miért ültem le az asztalához, és miért loptam el az utlevelét, miért nem hagytam, hogy elutazzon. Lehet, hogy a hasonlóság miatt rossz előérzetem támadt, nem tudom... Talán úgy éreztem, hogy akiknek ennyire azonos a külsejük, azoknak a sorsuk sem lehet nagyon különböző. Úgy éreztem, hogy maga is olyan utra készül, mint ő, és ha már őt nem sikerült megmentenem, gondoltam, magával talán több szerencsém lesz. Vagy magának velem. Na, mit szól?

Elképedten hallgatta a nőt, még nem tudta igazán összeszedni magát az előbbi kábulatából, nézte az arcát, a szemét, de szerencsére nyoma sem volt rajta az előbbi ki-gyóbüvölő örületnek. És valamiért nagyon megnyugtatta, hogy távolabb kerülhetett tőle, úgy érezte, hogy csak akkor van biztonságba mellette, ha legalább két méternyire áll tőle.

- Ne haragudjon, de még nem tudok nevetni az egészen. Tulságosan váratlanul váltott hangot... egyébként miért gondolja, hogy a sorsnak csak így, ilyen gyakorlatiasan elébe lehet vágni?

- Az is lehet, hogy egyszerűen csak szerelmes lettem magába. A szerelem pedig nagy dolgokra képes... Menjünk, jó, mert maga egészen átfázott.

- Már köhögök is. Nem hagyott elutazni, hogy elhaláshozon a rossz sorsom elől, most meg tüdőgyulladást hoz rám, amivel ott vagyunk, ahol a part szakad.

Elindultak egymás mellett, már egészen világos volt, a belvárosi forgalom zaja percenként lett erősebb és erősebb.. A férfi ment az uttest felőli oldalon, a nő kicsit kacszáva a fáradtságtól, belül, hol közelebb, hol távolabb kerülve tőle. Álmosan nézelődtek, a nő még fecsegett egy kicsit, aztán némán folytatták utjukat. A férfi még mindig úgy érezte, hogy jobb, ha betartja azt a bizonyos távolságot, ighát időnként oldalra sandított, és ha a nő tulságosan belül volt már a látóhatárán, meggyorsította a lépteit, hogy semmi esetre sem érjenek egymáshoz. Egyszer észrevette, hogy a nő csukott szemmel imbolyog mellette, s azt játsza, hogy át mer-e menni vakon az utkeresztezéseken. Arra gondolt, hogy most egyszerűen leléphetne, beugrana egy kapualjba, és ha a másik már jó messzekerült, akkor az ellenkező irányba elfuthatna. De félt, hogy a nő véletlenül előbb nyitja ki a szemét, és nagyon megalázónak érezte volna, ha egy ilyen "dezertáláson" rajtakapva kellene folytatniuk a sétát. Tulságosan a gondolataikba merültek, vagy egyszerűen csak kábultak és szórakozottak voltak ettől az éjszakától - ki tudja? Minden esetre nem vették észre, hogy egy részeg férfi, a maga révületétől vakon, egy utcasarkon elébük lép, neki egyenesen a férfinak. Az ijedten ugrott hátra, aztán gépiesen bocsánatot kért. A részeg pár pillanatig tanácstalanul állt, de aztán, talán, mert a nőre pillantott, nekiugrott a másiknak, ütni-

verni kezdte, mert a részegek módján meg volt győződve róla, hogy direkt kötözködésből a férfi ment neki. "Nekem itt ne vágázkodjál a nő előtt." ordította akadozó nyelvvel. Igaz, hogy tántorgott, de jó erőben volt, és alaposan bemosott a férfinak, aki sehogysen tudott felocsudni meglepetéséből. Az arcát, szemét egyre jobban elborító vértől kiszolgáltatottan rángatozott az ütések sulya alatt. Olyan volt, mint egy rongybaba. A nő egy darabig csak nézte őket, odasimult a falhoz, s iszonyodó arccal szoritotta magához a táskáját. Aztán váratlanul egy kétségbeesett kiáltással mellettük termett, s miközben ráms záporozni kezdtek az ütések, megpróbálta a tehetetlenül imbolygó férfit kiszabadítani. Megragadta a karját és rángatta, taszigatta a behergelődött pozozógép hatósugarából kifelé, s a retiküllel időnként nagyokat huzott a részeg koponyájára. A férfi lassan elhomályosuló tudatában még felderengett a megkettőződött ellenség képe, s úgyérezte, az a legfontosabb, hogy minél távolabb tudja tartani magát a nőtől, és utolsó erejét összeszedve, mintha uszva készülné menekülni, belevetette magát a reggeli forgalom fölgyorsult áradatába. A dulakodásban teljesen kimerült nő csak annyit érzett, hogy az a valami, amiért kétségbeesett harcát folytatta, hirtelen kisiklott a kezéből. A fülsiketítő csattanás zajára iszonyatosan lassan tudta csak fejét odafordítani a hang irányába. Ruhájára vastag sugárban fröcskölt a vér, s ahogy értetlen arccal a földre ereszkedett, hogy megpihenjen egy kicsit, az egymásnak csapódó kocsik ör-

vényéből záporzó üvegszilánkok, fémdarabok és kétségbe-
esett sikoltások váratlanul felcsapó hulláma a lába elé
vetett egy eltorzult, szétmázolódt arcu testet. Nézte
egy darabig, aztán nagy nehezen, talán öt percbe is be-
letelt, a fejét félrefordította, s öklendezni kezdett,
és csak arra koncentrált, hogy a vérrel borított alak
cipőjét le ne hányja.